

Straumēnu jauktajam korim 30 dziedāšanas gadi

VALDIS AUERS

Straumēnu koris dzied šogad Valsts svētku sarīkojumā

Dzejnieks Andrejs Eglītis kādā savā dzejā rakstīja: "Sasauc dziesma kopā mūs visus, kas vien latvju vārdu sudrabaino lokam!"

Diriģents Ziedonis Āboliņš sasauca kopā dziedātgrībētājus Straumēnos 1987. gada rudenī no Lesteras, Koventrijas, Korbijas, Londonas, Notinghamas, Derbijas. No iesācējiem korī esam palikuši tikai 6 dziedātāji. Dieva dāros dziedāt aizgājuši 34 koristi.

Atbalstu koŗa darbībai sniedza Straumēnu pārvaldnieks Ādolfs Sīlis, dažkārt koŗi finānciāli at-

balstot, un Daugavas Vanagu fonds deva atļauju telpu lietošanai. Esam vienmēr dziedājuši Valsts svētku sarīkojumos Straumēnos.

Pirmā koŗa priekšniece bija Biruta Heistere. Pēc tam Dzidra Cīrule. Koris piedalījies Vispārējos Latviešu dziesmu svētkos Rīgā kopš 1990. gada; 1993. gadā svinot komponista Helmera Pavasara 90. dzimšanas dienu, dziedājam viņa darbus koncertos Valmierā, Cēsīs, Siguldā, Rīgā.

Ik gadu koris ir sniedzis koncertu Straumēnos. Arī Rovfan-

tas muižā Pļaujas svētu dievkalpojuma un pēc tam koncertā. Daudzkārt dziedāts DVF Bradfordas nodaļas namā, kā arī citās vietās. Koris dziedājis kultūras dienā *Peterborough*, Bradfordā, Bristolē. Par sekmīgu darbu ar Anglijas koŗiem Ziedonis saņēma apbalvojumu no tolaik Valsts prezidenta Valda Zatlera.

Sadarbība ar komponistu Paulu Dambi sākās pirms vairākiem gadiem. Viņš ir komponējis un veltījis daudzas dziesmas korim un mūsu 30 gadu jubilejai – "Mū-

žīgā dziesma" ar Valdas Moras vārdiem. Arī diriģentei Intai Āboliņai viņš veltīja "Bērības Ziemassvētku nakts" un nesen saņēmām veltījumu Ziedonim Āboliņam – "Emīla Dārziņa mātei".

1998. gadā Liepājas dzejnieks Olafs Gūtmanis uzrakstīja 42 variācijas par tautasdziesmām. Ar diriģenta Ziedoņa gādību notika Straumēnu koŗa gadskārtējais koncerts ar Olafa Gūtmaņa tautasdziesmām un variāciju lasījumiem. Ar koŗa daļēju finānciālu atbalstu iznāca Olafa Gūtmaņa grāmata "Visa laba jāņuzālē". Koris sarīkoja arī koncertu, veltītu Olafa Gūtmaņa dzejai. Koris izpildīja Agra Engelmaņa komponētās dziesmas ar Olafa Gūtmaņa vārdiem. Piedalījās arī Nacionālā teātra aktieri Lāsma Kugrēna un Jānis Reinis.

Diriģents Ziedonis Āboliņš domāja, ka korim vajadzīga diriģenta maiņa. Viņam vietnieks nebija tālu jāmeklē. Diriģēšanu pārņēma meita Inta. Tā dziedāšana turpinās!

Gadu gaitā korim pievienojās jauniebraucējas no Latvijas. Tieši viņu ierosmei sekojot, koŗa vārds tika aizvests uz Dublinu, Briseli, Eslingenu. Visus gadus koŗa koncertmeistere bijusi *Dulcie Ozoliņa*. Bet šogad – ģimenes apstākļu dēļ – viņa no koŗa aizgāja.

Koris lūdz tuvus un tālus dziesmu draugus būt kopā ar mums, mūsu koncertos un sarīkojumos!

Egle no
Latvijas
Londonā

2. lpp.

Valsts
apbalvojumi

3. lpp.

Franka
Gordona un
Kārļa Streipa
komentāri

5. lpp.

Par fondu
"Namejs"

7. lpp.

Vai Latvijas
valsts tiek
nolaupīta?

9. lpp.

Iepazīsimies –
Vincent
Hants

10. lpp.

"Iedrīkstēties ir skaisti" Zenta Mauriņa

*Divējas svinības un pirmā Adventa ieskaņas DV Vācijā īpašumā,
latviešu mītnē Bērzainē*

LIGITA KOVTUNA

"Iedrīkstēties ir skaisti" – šos Zentas Mauriņas spārnotos vārdus todien, 26. novembrī, rakstnieces 120 gadu atceres sarīkojumā un savas 90. dzimšanas dienas svinībās teica **Imants Balodis**, vīrs, kuŗa mūžs gājis soli soli ar Daugavas Vanagu organizāciju kopš pašas tās rašanās, soli soli ar Minsteres Latviešu ģimnaziju un vienmēr kopā ar Latviju. Īpašs stāsts ir Imanta Baloža gaitas kopā ar mūsu izcilo tautieti Zentu Mauriņu, par ko gavilnieks dalījās atmiņās: "Brīnišķīgā kārtā viņu sastapu jau 11 gadu vecumā Rīgā, Pārdaugavā, kurp Zenta Mauriņa bija pārcēlusies no Rūpniecības ielas centrā un mēza kopā ar Konstantīnu Raudivi doties pastaigās pa Kuldīgas ielu.

(Turpinājums 6. lpp.)

Zenta Mauriņa

Imants Balodis

Dzied Ilze Paegle

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

Tautieši Mansfildā svin Valsts svētkus

Godinot Latviju un svinot tās proklamēšanas 99. gadadienu, Mansfildā uz svētku koncertu un svinībām pulcējās latvieši. Sarīkojumu sadarbībā ar Latvijas Republikas vēstniecību Lielbritānijā rīkoja Brīvo latviešu apvienība "Latvieši Mansfildā" (BLA LM).

Vakara svinīgo daļu atklāja ar Latvijas Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa uzrunu tautiešiem diasporā, kuŗu klātesošajiem bija iespējams noklausīties audio ierakstā. Pēc kopīgi nodziedātās Latvijas Valsts himnas "Dievs, svētī Latviju!" viesus sveica Latvijas vēstniecības Lielbritānijā otrais sekretārs Kaspars Krumholcs, kuŗš bilda, ka ir iepriecinoši tautiešiem svešumā pulcēties vienkopus, lai svinētu savas valsts proklamēšanas gadadienu. Tātad – ir tāda iespēja un vēlēšanās, ka ir laba zīme tam, ka latvietība tiek saglabāta svešumā. Svētku laikā varam pārdomāt, ko katrs esam darījuši un ko vēl varam darīt Latvijas labā. Pēc koncerta viņš arī atzina, ka bijis patiesi iepriecināts satikt tik daudz talantīgu un strādīgu latviešu.

Svētku koncertā piedalījās Mansfildas pašdarbības kopas: folkloras kopa "Novadi", deju kopa "Jumis"; drāmas grupa "Klēts", bērnu un jauniešu studija "Varavīksne", kā arī viesi no Peterborough – deju kopa "Zilaine" Sanitas Straubergas vadībā.

Koncertu ieskandināja folkloras kopa "Novadi", izpildot dziesmu "Piekūns skrien debesis". Savu pirmizrādi koncertā piedzīvoja "Novadi" un "Jumis" kopdarbs – deja "Austi, saulīt, rītā agri". Tā ir "Novadu" vadītāja Helmuta Feldmaņa oriģināldziesma, kuŗai

choreografiju īpaši svētku koncertam veidojusi deju kopas "Jumis" vadītāja A. Ļeonoviča.

Svaigu humora dzirksti koncertā ienesa drāmas grupas "Klēts" skečs par to, "Kā zvēri Daugavu raka."

Bērnu un jauniešu studijas "Varavīksne" audzēkņi priecēja klausītājus ar savu dziedātprasmi un instrumentu spēli, kā arī iemācīja un kopā ar vakara vie-

siem izpildīja rotaļdeju "Bišu drava". "Varavīksnes" audzēkņi kopīgi bija izveidojuši dāvanu Latvijai dzimšanas dienā – rok-

darbos veidotu segu "Sasildīsim Latviju!"; kuŗu vakara viesiem bija iespēja apskatīt visa sarīkojuma gaitā. No katra segas gabaliņa izstāro ikviena bērna mīlestība pret Latviju.

Koncerts beidzās ar visu koncerta dalībnieku un vakara viesu kopīgi izdziedāto latviešu tautsdziesmu "Pie Dieviņa gaŗi galdi".

Pēc koncerta bērniem bija iespēja darboties studijas "Varavīksne" sagatavotajā radošajā pirkstīndarbnīcā, ko vadīja Dace Tuklere.

Pēc svinībām viesi tikās saviesīgajā daļā, kur par deju mūziku gādāja iemīlotais mākslinieks un dziedātājs Ēriks Gruzniņš. Vakara viesiem bija iespēja arī iegādāties latviskus suvenīrus, ko piedāvāja *L&G Designs*, bet

latviskus gardumus varēja iegādāties pie Gunitas Upmales.

Sarīkojumu apmeklēja gandrīz 200 cilvēku no tuvākām un tālākām Lielbritānijas pilsētām, un pēc dalībnieku atzinuma tās bijušas sirsnīgākās Latvijas 99. gadadienas svinības Anglijas vidienē.

Paldies visiem svētku koncerta dalībniekiem un kopu vadītājiem par ieguldīto darbu koncerta veidošanā! Paldies tehniskajai komandai Ronalds Dimanta vadībā par koncerta apskaņošanu! Paldies visiem koncerta apmeklētājiem par atsaucību un vēlmi būt kopā mūsu valsts krāšņākajos svētkos!

Uz tikšanos jaunos svētkos!

**Brīvo Latviešu apvienība
"Latvieši Mansfildā"**

Egle no Latvijas

massvētku egle tika izgreznota Rīgā 1510. gadā.

Latvijas egles dāvinājums tika īstenots ar uzņēmuma *Norvik Timber Industries* atbalstu. Sešus metrus gaŗa egle no Valkas novada audzētavas "Romfords Ezerņieki" tika transportēta uz Lielbritāniju, kur tā ar Latvijas vēstniecības diplomātu un darbinieku palīdzību tika uzstādīta Lankastera savrupmājā kā apliecinājums Latvijas un Apvienotās

Karalistes draudzīgajām attiecībām.

Apliecinot latviešu diasporas lomu Latvijas un Apvienotās Karalistes attiecībās, notikuma latvisko gaisotni īpaši spilgtināja Londonas latviešu koris, izpildot latviešu un britu Ziemassvētku dziesmas. Sarīkojumā piedalījās Latvijas vēstniecības, Apvienotās Karalistes Ārlietu ministrijas un SIA *Norvik Timber Industries* pārstāvji.

Tradicionālais baltiešu

ZIEMASSVĒTKU KONCERTS

svētdien, 17. decembrī, plkst. 18.30

All Saints Church, Notting Hill,
Clydesdale Road, London W11 1JE.

Piedalās:

Londonas igauņu jauktais koris

Londonas latviešu koris

Lietuviešu Kristīgās baznīcas koris „Gausa”

Deivs Klarks, ērģeles

Pēc koncerta Baltiešu Mūzikas apvienība aicina visus pakavēties pie glāzes karstvēina, piparkūkām un citiem svētku labumiem!

leeja par ziedojumiem

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

Latvija
100Izdiedam Latvijas
100 gadu vēsturi

Latvijas Republikas vēstniecība Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē izplatījusi paziņojumu par jaunu tīmekļa portālu. Šis portāls izveidots par godu Latvijas Simtgadei: <https://www.izdiedam100.lv>.

Šis portāls dod iespēju lejupielādēt notis, noklausīties dziesmu oriģinālversijas un vērtīgākās latviešu klasiskās mūzikas pērles (ar maziem pastāstiņiem par katru skaņdarbu), kā arī lietot profesionāli ieskaņotus karaokes pavadījumus. Savā ziņā šis portāls būs Latvijas 100 gadu vēstures izzdiedāšana. Katru mēnesi šī mājaslapa tiks papildināta ar 20 jaunām dziesmām (akcentējot kādu noteiktu vēstures desmitgadi). Vēstniecība aicina informāciju par šo lielisko iniciatīvu izplatīt tālāk mūsu tautiešiem un novēl labu skanēšanu.

***

Izcilības balvas kultūrā

4. decembrī īpašā apbalvošanas ceremonijā Latvijas Kultūras akadēmijas Teātra mājā "Zirgu pasts" tika noskaidroti 2017. gada Izcilības balvas kultūrā laureāti – režisors Alvis Hermanis, dizaina birojs H2E (dizaineri Holgers un Ingūna Eleri), kā arī vijolnieks Gidons Krēmers un kamerorķestris *Kremerata Baltica*. Katrs laureāts saņēma mākslinieka Kristapa Andersona veidotu balvu, kā arī naudas prēmiju 7000 eiro apmērā.

2017. gada Izcilības balvas kultūrā laureāti // Foto: Kultūras ministrija

Izcilības balva kultūrā iedibināta 2014. gadā pēc ministres Daces Melbārdes aicinājuma, Latvijas Radošo savienību padomes iniciatīvas un ar Nacionālās kultūras padomes atbalstu, lai godinātu Latvijas kultūras īpašus sasniegumus ar starptautisku rezonansi un nozīmīgu ietekmi uz kultūras procesu attīstību Latvijā.

***

Valsts apbalvojumi

Ordeņu kapituls piešķir Atzinības krusta III šķiru un iecēlis par Atzinības krusta komandieri rabinu, Rīgas un Latvijas ebreju reliģiskās draudzes un biedrības *Šamir* vadītāju, Rīgas geto un Latvijas Holokausta muzeja izveidotāju Dr. **Menahemu Barkahanu**. Valsts prezidents Raimonds Vējonis 28. novembrī, Rīgas pilī pasniegta augstāko valsts apbalvojumu – Atzinības krustu – Rabinam Dr. Menahemam Barkahanam (*attēlā*).

Valsts augstākais apbalvojums Dr. Barkahanam piešķirts par nozīmīgo ieguldījumu Latvijas vēsturiskā un kultūras mantojuma saglabāšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm.

***

NATO kaujas grupas
Latvijā komandierim piešķirts
Viestura ordenis

Ordeņu kapituls nolēmis par sevišķiem nopelniem Latvijas valsts labā NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā komandierim, pulkvežleitnantam **Veidam Ratlendam** piešķirt Viestura ordeņa IV šķiru.

Veids Ratlends

NATO paplašinātās klātbūtnes Latvijā kaujas grupu vada Kanada, un to veido vairāk nekā 1000 karavīru no Albānijas, Itālijas, Kandas, Polijas, Slovēnijas un Spānijas.

***

Sveic Vairu Viķi-Freibergu
80. dzimšanas dienā

Ārlietu ministrijas darbinieki sūta sirsnīgus sveicienus Vairai Viķei-Freibergai 80. dzimšanas dienā. "Mēs ar gandarijumu un lepnību atceramies kopā nostrādāto V. Viķes-Freibergas prezidentūras laiku (1999-2007), kad tika pieņemti daudzi Latvijas drošībai un labklājībai svarīgi lēmumi gan mūsu valstī, gan starptautiski.

Vaira Viķe-Freiberga savus sarunu partnerus allaž ir spējusi uzrunāt tādā veidā, kas liek domāt un kopīgi meklēt risinājumus. Viņas tiesūms, domas skaidrība, nepiekāpība, atjautība, elegances un Latvijas interešu aizstāvība neskaitāmos gadījumos ietekmēja citu valstu vadītājus un mainīja notikumu virzienu. Daudzi kolēģas Latvijas Ārlietu ministrijā un vēstniecībās piedzīvojuši spilgtus un neaizmirstamus mirkļus starptautiskos forumos, divpusējo tikšanās laikā, dažāda veida sanāsmēs, kur Vairas Viķes-Freibergas personība, runas meistarība, šarms

***

Svin Simtgadi kopš
Latviešu Pagaidu Nacionālās
padomes izveides

Pirms 100 gadiem, 1917. gada nogalē, Valkā tika izveidota Latviešu Pagaidu Nacionālā padome, kuŗas paveiktais, apvienojot Kurzemi, Vidzemi un Latgali, popularizējot neatkarības ideju Latvijā un starptautiski, lika pamatus

DĀNIJA. 2. decembrī vēstniecība Dānijā bija aicinājusi Kopenhāģenas Latviešu skoliņas bērņus ar vecākiem uz latviešu animācijas filmu ritu. Mazajiem skatītājiem tika rādīta latviešu animācijas filmu programma, sākot no pirmajām uzņemtajām līdz pat mūsdienu animācijas filmiņām. Atsevišķa animācijas filmu programma bija sagatavota arī skoliņas bērņu vecākiem, kamēr mazie audzēkņi spēlējās ap eglīti un cienājās ar skoliņas sarūpētajiem Ziemsvētku kārumiem. Vēstniecības sarikojums deva iespēju Dānijā augošajiem bērņiem, kā arī viņu vecākiem iepazīties ar latviešu animācijas filmu veidošanas tradīciju un estētiku.

GRIEKĪJA. 28. novembrī Latvijas vēstniecības Grieķijā pārstāvji viesojās Atēnu *Agios Dimitrios* rajona 3. pamatskolā, lai iepazīstinātu skolēņus ar Latviju. Vizīte notika atsaucoties uz 4. klases skolēnu vēstuli, kuŗā viņi lūdza iepazīstināt ar Latviju. Vēstulē bērņi rakstīja, ka īpašā mācību priekšmetā viņi apgūst zinības par pasaules valstīm un vēlas uzzināt arī par Latvijas dabu, kultūru un tradīcijām. Uzskatot, ka Latvijas valsts popularizēšana ārzemēs ir viena no veiksmīgajām publiskās diplomātijas izpausmēm, vēstniecība nolēma izmantot šo iespēju un atsaukties skolēnu aicinājumam. Tikšanās notika radošas sarunas formātā. Sarunā piedalījās skolotāja *Hrisa Trapali* un klases audzinātājs *Panajotis Cagaris*. Ar aprakstošiem jautājumiem skolēni tika rosināti pašu spēkiem rast atbildes uz jautājumiem par Latviju. Sarunas gaitā viņi uzzināja daudz noderīgu faktu par Latviju, tās ģeogrāfiju un dabu, piederību Eiropas Savienībai, Latvijas cilvēkiem, par Latvijas Simtgadi, karogu, Latvijas latu, par Dziesmu svētkiem.

SPĀNIJA. 22. novembrī Latvijas vēstniecībā Madridē notika latviešu dzejnieka, tulkotāja Leona Brieža dzejas grāmatas "Vēlainais vēstnesis" (*El Mensajero tardío*) prezentācija. Sarikojumu ar savu klātbūtni pagodināja pats grāmatas autors, tulkotāja Rakela Garsija Baroba un izdevniecības *Trifaldi* galvenais redaktors Māksims Igera. Šis ir pirmais dzejas izdevums, kas tulkošs no latviešu uz spāņu valodu un izdots Spānijā. Dzejnieks Leons Briedis ir viens no Latvijas slavenākajiem hispānistiem un spāņu valodas pazinējiem, kuŗš tulkojis tādu slavenu spāņu literātu darbus kā Huana Ramona Himenesa "Platēro un es" (*Juan Ramón Jiménez "Platero y yo"*), atdzejojis slavenākos spāņu dzejniekus izdevniecības *Neputns* izdotajā krājumā "Spāņu dzejas antoloģija 20. gs."

valsts dibināšanai 1918. gada 18. novembrī. Par godu šim notikumam 2. decembrī Valkā ar starptautisku zinātnisko konferenci, Valkas muzeja patstāvīgās ekspozīcijas "Valka – Latvijas neatkarības idejas sūpulis" atklāšanu, monumenta "Veltījums Latviešu Pagaidu Nacionālajai padomei" atklāšanu, kuŗa "Latvija" koncertu, gaismas objektu un bērņu radošo darbu animēto stāstu par Latviju un filmu parādi beidzās Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes (LPNP) simtgades programma.

Zinātniskā konferencē piedalījās Latvijas Universitātes vēstures mācībspēki un pētnieki – Dr.hist. Ēriks Jēkabsons, Dr.hist. Inesis Feldmanis, Dr.hist. Kaspars Zellis, Dr.hist. Aivars Stranga, Latvijas Kuŗa muzeja Otrā pasaules kuŗa vēstures nodaļas vadītājs mg.hist. Jānis Tomaševskis, Ernsta Morica Arnta Greisvaldes universitātes Austrumeiropas vēstures katedras docents Tilmans Plats (Vācija), Oulu universitātes Vēstures pētniecības centra profesors Kari Aleniuss (Somija), Tartu universitātes asoc. profesors Olafs Mertselmans (Igaunija), Kauņas Vi-tauta Dižā universitātes Letonikas centra vadītājs Alvids Butkus (Lietuva). Referātos tika skatīti jautājumi par Latvijas un Baltijas reģiona valstu ideju ģenēzi un vīzijām par valstu dibināšanu 20. gadsimta sākumā. Konferencē laikā Valkas pilsētas kultūras namā tika prezentēta Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes pirmajai sesijai veltītā Latvijas Bankas sudraba kolekcijas monēta. Atceroties zīmētu vēsturiskā notikuma 100 gadu jubileju, Latvijas Banka, atsaucoties Valkas novada domes ierosinājumam, decembra sākumā izlaiž Latviešu Pagaidu Nacio-

nālās padomes pirmajai sesijai veltītu sudraba kolekcijas monētu, kuŗas dizainu izstrādājis mākslinieks Ivars Drulle.

***

No Valsts prezidenta runas Valkā

"Stipras valsts pamats ir stipri cilvēki. Šodien šeit, Valkā, mēs godinām Latviešu Pagaidu Nacionālo padomi – drosmīgus un stiprus mūsu zemes cilvēkus, kuŗi nebaidījās un rikojās, lai mums visiem būtu iespējama labāka nākotne. Toreiz, pirms simt gadiem, Valka bija Latvijas nacionālās idejas un valstisko centienu galvaspilsēta. Iedomāsimies! Pirmā pasaules kuŗa draudu ēnā Valkā pulcējās latviešu sabiedrisko organizāciju, politisko partiju un zemju padomju pārstāvji, lai kopīgi uzņemtos atbildību par Latviju.

Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes deklarācijās izskanēja latviešu prasība pēc savas, apvienotas Latvijas, kuŗas nākotni lemtu pati tauta, nevis svešas liellvaras. Ar Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes lēmumiem latvieši paši uzņēmās veidot savu likteni, negaidot citu labvēlību vai žēlastību. Deklarāciju autori ticēja Latvijai un sapņoja par savas tautas brīvību un labklājību. Viņi izlēmīgi un mērķtiecīgi strādāja, lai šie sapņi kļūtu par realitāti.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Tieši šeit, Valkā, mēs labāk nekā jebkur citur varam apzināties, ka pašiem savu valsti mums neviens neuzdāvināja. Mēs paši to izveidojām. Mēs paši sev pieprasījām neatkarīgu, apvienotu un demokrātisku Latviju. Mēs paši veicām ceļu no Latgales latviešu kongresa Rēzeknē un Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes dibināšanas Valkā līdz Latvijas valsts pasludināšanai 18. novembrī un uzvarai Brīvības cīņās," sacīja Raimonds Vējonis.

***

Sveic Jaunsardzi 25. jubilejā

30. novembrī Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis, aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš piedalījās Jaunsardzes dibināšanas 25. gadadienai veltītajā sarīkojumā kinoteātrī *Splendid Palace*. Sarīkojumā ar aizsardzības ministra augstākajiem apbalvojumiem tika sveikti labākie jaunsargi, viņu instruktori un Jaunsardzes un informācijas centra darbinieki. Notika svinīgā Jaunsardzes karoga maiņas ceremonija, kurā bijušais Jaunsardzes un informācijas centra direktors Druvis Kleins pasniedza Jaunsardzes karogu jaunajam Jaunsardzes un informācijas centra direktoram pulkvežleitnantam Aivim Mirbacham. Savukārt Jelgavas Jaunsargu vienība klātesošajiem demonstrēja defilē priekšnesumu.

Savā uzrunā LBS komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš sacīja, ka "Jaunsardze apvieno izturīgākos, saliedētākos un garā stiprākos jauniešus, kurus es kā Nacionālo bruņoto spēku komandieris pēc gadiem vēlos redzēt mūsu armijas karavīru rindās. Motivēti skolēni un viņu instruktori ar savu pašizliedzīgo darbu un entuziasmu ir veicinājuši Jaunsardzes straujo attīstību, tādēļ Jaunsardzei 25. gadadienā novēlu saliedētus un drosmīgus jauniešus, pašizliedzīgus instruktorus un ticību saviem spēkiem!" Par sarīkojuma muzikālo noformējumu rūpējās Nacionālo bruņoto spēku sitaminstrumentu ansamblis *Jautrais sekstets* virsreržantes Dzintras Knābes vadībā un tubu kvartets kaprāļa Kārļa Krapauska vadībā. Klātesošie varēja apskatīt fotoizstādi "Jaunsardzei – 25". Fo-

toizstāde veidota no Jaunsardzes un informācijas centra fotoarhīva materiāliem, un tās autori ir Laila Bajāre, Gatis Dieziņš, virsreržants Gatis Indrēvics, Anda Kukemilka un Normunds Mežiņš.

***

Ārlietu ministrija gandarīta par Latvijas izcelsmes zinātnieku atsaucību sadarbībai

Ārlietu ministrija (ĀM) ir saņēmusi Latvijas Universitātes Diasporas un migrācijas pētījumu centra (DMPC) pētījuma "Diasporas zinātnieku piesaiste un sadarbības veicināšana" rezultātus. Pētījums, kas veikts ar Ārlietu ministrijas atbalstu, identificē problēmas un to iespējamus risinājumus, lai veicinātu Latvijas zinātnieku un Latvijas izcelsmes zinātnieku ārzemēs sadarbību un piesaisti. Kopumā tika aptaujāti 390 zinātnieki, no kuriem 16 – ar padziļinātu interviju palīdzību.

ĀM vēstnieks diasporas jautājumos Atis Sjanīts uzsver, ka šādai informācijai būs plašs pielietojums nākotnē, veidojot ciešāku abpusēju sadarbību, jo dažādās pasaules malās strādā daudzi simti Latvijas zinātnieku. Lielākā daļa no viņiem vēlas dot ieguldījumu Latvijas attīstībā, lai arī profesionālā karjera tiek veidota ārvalstīs. Pētījums DMPC direktores Intas Mieriņas vadībā norisinājās no jūlija līdz novembrim, veicot arī plašu Latvijas izcelsmes zinātnieku aptauju ārvalstīs.

Latvijas izcelsmes zinātnieki strādā visdažādākajās un ļoti prestižās ārvalstu zinātniskajās institūcijās ASV, Francijā, Zviedrijā, Vācijā un citās valstīs. Zinātnieku skaits mūsu valstī turpina samazināties, un tas noris arī uz emigrācijas rēķina. LU līdzšinējie pētījumi ir skaidri parādījuši diasporas pārstāvju zināšanu potenciālu, īpaši attiecībā uz inovāciju radīšanu, zināšanu ietilpīgiem produktiem un Latvijas industriālās telpas paplašināšanu.

I. Mieriņa atzīst, ka sadarbības iespējas ar zinātnes diasporu līdz šim Latvijā nav pietiekami apzinātas un izmantotas: "Interese par sadarbību diasporas zinātniekiem ir, taču daudziem trūkst informācijas par Latvijas zinātniekiem un to veikumu, atvērtības no Latvijas institūciju puses, kā arī finansiālo iespēju un reālu instrumentu tam, lai šāda sadarbība augtu un attīstītos. Zinātnes diasporas satikšanās un iesaistes aktivitātes efektīvi tiek īstenotas daudzās citās valstīs, piemēram, Lietuvā, Polijā, Austrijā un Vācijā."

***

Eiropas vadību uztic Portugales pārstāvim

Finanču ministre Dana Reizniece-Ozola (ZZS) bija pieteikusi savu kandidātūru uz Eiropas Savienības (ES) finanču ministru padomes jeb tā dēvētās Eiropas prezidenta amatu. Viņa stāstīja, ka nolēmusi pretendēt uz Eiropas vadītāja amatu, jo sarunās ar citu valstu kollēgām dzirdējusi daudz labu vārdu par Latviju kā paraugu fiskālās disciplīnas ieviešanā. Tāpat finanču ministre ir pārliecināta, ka ar kandidātūru uz šo ietekmīgo amatu ES politiskajā kartē tiktu stiprināta

Baltijas valstu pārstāvniecība. Par favorītu uz Eiropas priekšsēža amatu publiski tika uzskatīts Portugales finanču ministrs, kuŗa partija pieder pie sociāldemokrātiem. Pie šīs politiskās grupas ir piederējis arī līdzšinējais Eiropas vadītājs – Nīderlandes finanču ministrs Jerūns Deiselblūms.

Eiropas locekli ar balsu vairākumu ievēl Eiropas prezidentu uz 2,5 gadiem, turklāt šo amatu var ieņemt esošs ES dalībvalsts finanču ministrs. Eiropas prezidents apvieno šos pienākumus ar savas valsts finanču ministra amata pienākumiem. Pašreizējais Eiropas prezidents Jerūns Deiselblūms amatā stājās 2013. gada janvārī, nomainot iepriekšējo Eiropas prezidentu Žanu Klodu Junkeru. Eiropas grupa ir neoficiāla struktūra, kuŗā ministri no eirozonas dalībvalstīm apspriež jautājumus saistībā ar viņu pārstāvēto valstu kopīgajiem pienākumiem attiecībā uz eiro.

Eiropas priekšsēža vēlēšanas notika 4. decembrī. Bez Danas Reizniece-Ozolas uz šo ietekmīgo amatu pretendēja arī Portugales finanču ministrs Mariu Sentens, Luksemburgas finanču ministrs Pjērs Grameja un Slovākijas finanču ministrs Peters Kažimīrs. Balsojums notika divās kārtās. Tā kā pirmajā kārtā neviens no četriem kandidātiem neieguva nepieciešamo balsu skaitu, Dana Reizniece-Ozola no dalības otrajā kārtā atteicās. Par Eiropas vadītāju izvēlēts Portugales finanču ministrs Mariu Sentens.

Pēc Eiropas vadītāja vēlēšanām. Mariu Sentens (otrais no kreisās)

50 gadus vecais Sentens, ieguvis divus maģistra gradus – lietišķajā matēmatikā Lisabonas Tehniskajā universitātē un ekonomikā Hārvarda universitātē. Viņš strādājis Portugales centrālajā bankā un no 2004. līdz 2013. gadam bijis Eiropas Komisijas Ekonomikas politikas komitejas loceklis. 2015. gada parlamenta vēlēšanu kampaņā Sentenu bija Sociālistu partijas ekonomikas programmas koordinators. Kopš 2015. gada novembra viņš ir Portugales finanču ministrs.

***

Valdis Zatlers par "oligarhu sarunām"

Uz "Oligarhu lietas" parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdi bija uzaicināts eksprezidents Valdis Zatlers. Viņš liecināja, ka savulaik Valda Zatlēra kā Valsts prezidenta pilnvaru laikā tika lobēta speciāla amnestijas likuma pieņemšana, kas bija plānota vienas personas interesēs.

Pie Zatlēra ar lūgumu atbalstīt šāda likuma pieņemšanu bija ieradies Andris Šķēle. Iepazīstoties ar attiecīgo piedāvājumu, eksprezidents secinājis, ka tas paredzēts tikai vienai personai. Lai gan viņam bija solīts atsevišķu sabiedrības grupu atbalsts, pašas šīs grupas nemaz nezināja par to, skaid-

SPILGTS CITĀTS

"Ja nebūtu Dziesmu svētku un avīzes *Laiks, latvieši jau sen Amerikā būtu izputējuši,*"

šos rakstnieces Ilzes Šķipsnas vārdus citē mūsu pastāvīgā autore, kultūrziņātne Eleonora Šturma intervijā Paulam Raudsepam nedēļrakstā *IR*. Vēl daži interesanti citāti no šīs intervijas.

"Mana doma vienmēr ir bijusi rakstīt tā, lai visi saprot. Paturēju prātā kādu no Oskara Vailda prātojumiem. Viņš par izstādēm teicis – ir jārada lasītājam sajūta, ka viņš pats tur ir bijis."

"Vienīgais latviskais, ko es izjūtu, ir krāsu gamma. Latviešiem nekad nav klīdzošu krāsu. Viņi skaisti harmonizē. Tas laikam nāk no smukajiem tautas tērpu brunčiem. Ja tur arī kāds spilgtāks tonis, tas tiek iepīts zemes toņu krāsās un vienmēr izskatās eleganti. Latviska tematika ir ļoti uzkrītoša. Zemnieku motīvi visiem ir miļi – birtalas, rudzu stabiņi un tas viss..."

roja eksprezidents. Zatlers norādīja, ka ļāvis šai iniciatīvai "aiziet nebūtībā" dažu nedēļu laikā. Dažiem cilvēkiem palicis aizvainojums, ka viņš kā prezidents nav uzņēmies nest šo rosinājumu "ar baltiem diegiem šūto karogu". Valdis Zatlers bija Valsts prezidents no 2007. gada vidus līdz 2011. gada vidum.

***

Starptautiska atzinība Latvijas jaunuzņēmumam

Dānijas galvaspilsētā Kopenhāgenā jau tradicionāli norisinājās starptautiskā jauno uzņēmēju konkursa *Creative Business Cup* fināls, kuŗā par galveno balvu un uzvarētāja titulu sacentās dalībnieki no 59 pasaules valstīm. Viņu vidū bija arī Latviju pārstāvošais medicīnas tehnoloģiju jaunuzņēmums *Anatomy Next*, kas vasaras izskaņā nacionālajā atlasē bija izcīnījis pirmo vietu.

Turklāt šogad, pateicoties projekta atbalstītājam, pirmo reizi uz konkursa lielo finālu sevi pierādīt devās arī otrās un trešās vietas ieguvēji *be-with* un *Solfeg.io*. Viņiem tika sniegta iespēja demonstrēt savus produktus starptautiskai auditorijai, piedaloties tematiskajās sacensībās, veidojot jaunus kontaktus un gūstot neatsveramu pieredzi.

***

Piemin Rumbulas traģēdijas 76. gadadienu

30. novembrī piemin lielāko masu slepkavību Latvijā – 1941. gada Rumbulas traģēdiju. Divās dienās – 30. novembrī un 8. de-

cembrī – tika noslepkavoti 25 000 cilvēku – gandrīz tikpat daudz, cik tagad dzīvo Ogrē. Sākumā ar kļūsumu brīdi, vēlāk vairākiem simtiem cilvēku nokļūstot memoriāla pieminekļa pakāji ar ziediem un svecitēm, Rumbulā dienas vidū pieminēja 76 gadus senu traģēdiju. No Rīgas geto, kas atradās tagadējā Maskavas forstatē ap Ludzas ielu, 25 000 cilvēku dzina uz Rumbulas mežu un tad nogalināja.

"Vispirms tas ir klusēšanas brīdis. Jo, kā tu vēl vari runāt par šīm lietām?" sacīja vēsturnieks, muzeja "Ebrēji Latvijā" direktors Ilja Ļenskis. Viņu vidū, kā jau gadu no gada, bija arī bijušais Rīgas geto ieslodzītāis Marģers Vestermanis, kuŗš šeit zaudēja tuviniekus. "Tā ir mana vieta. Tā taču ir nejausība, ka es esmu izdzīvojis. Tā nav nekāda varonība. Es pēdējiem spēkiem atklībošu, četrpūs atrāpošu šurp, lai nomirtu uz tiem pelniem. Visa mana tauta te guļ," sacīja Rumbulas traģēdijas aculiecinieks Marģers Vestermanis.

Rumbulas traģēdijas 76. gadadienai veltīts piemiņas sarīkojums notika arī Rīgā ar sveicišu nolikšanu pie Brīvības pieminekļa (*attēlā*).

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Vai Kremlim ar Sīriju nepietiek?

Krievijai būs bāze pie Sarkanās jūras

Putina Krievijas masīvā bruņotā iejaukšanās Sīrijas pilsoņkarā, kas sākās 2015. gada rudenī, nu vainagojusies ar to, ka asiņainais diktators Bašars Asads glābīs gan savu ādu, gan savu režīmu – vismaz kamēr – ar ASV iecietīgo piekrišanu – gliemeža tempā vilksies “starptautiskie pūliņi Sīrijas problēmas risināšanai”, kurus var salīdzināt ar nebeidzamo tērgāšanu “Minskas vienošanās” ietvaros, turpinot pastāvēt Krievijas protektorātiem Donbasā.

Tikmēr panākta vienošanās par Sīrijas sadalīšanu trijās “ietekmes zonās” – vienu Krievijai, otru Turcijai, trešo Irānai. Nevi-

ļus nāk prātā “ietekmes sfēras”, kas minētas Molotova-Ribentropa pakta protokolos. Turcija acimredzot uzņēmusies atbildību un galvenokārt uzraudzību pār Sīrijas ziemeļu pierobežas “sloksni”, kur mīt lielākoties kurdī, neļaujot tiem kontaktēties ar kurdu nemierniekiem Turcijas dienvidaustrumos. Irānas ietekmes zonas kontūri vēl nav skaidri, bet Krievija jau tagad var priecāties: pa pusei sapostītājā lielpilsētā Alepā par kārtību gādā krievu militāristu patruļas, un galvenokārt Krievijai “uz mūžīgiem laikiem” (tā “stāv rakstīts”) nodrošinātas karaflotes bāzes Tartusā un Latakijā un milzīga kara aviāci-

jas bāze “Hmeimi”. Turpat, kur piejūras novadā mīt Asadu klana ciltsbrāļi – alavi. Svarīgi, ka Sīrijas pretgaisa aizsardzības sistēma viscaur atrodas krievu rokās, un jaunāko raķešu kompleksus apkalpo no Krievijas atsūtīti kadri.

Tā vien izskatās, ka Krievijai ar Sīriju nepietiek: Vladimirs Putins laipni uzņēmis “dārgu viesi” – Sudānas prezidentu Omaru al Bašīru, kuŗu Starptautiskā krimināltiesā Hāgā apsūdzis kara noziegumos un genocidā pret Darfuras provinces ciltīm. Vārdu sakot, Omars al Bašīrs Putinam un aizsardzības ministram Šoigu “piedāvājis” (tā rakstīts oficiālajā

paziņojumā) ierīkot Krievijas militāro bāzi Sarkanās jūras piekrastē, Port-Sudānas pilsētā.

Iecerētā Krievijas bāze atradīsies iepretim Sauda Arabijai, kuŗas ģeopolitiskā nozīme strauji aug, un kontrolēs jūras un gaisa ceļus no Ēģiptes, apkārt “Afrikas ragam”, uz Arabijas jūru un Indijas okeanu.

Kas šai reģionā ir Savienotajām Valstīm? Pirmām kārtām milzīga bāze Kuveitas emiratā, dienvidos no Irākas. Tur izvietotas gan amerikāņu karašpēka vienības, gan prāvi aviācijas spēki. Interesanti atzīmēt, ka ASV uztur Izraēlas dienvidos, Dimonā, spēcīgu lokatoru, kuŗu, kā

vesti *Vikipēdijā*, apkalpo 120 amerikāņu militāristi. Stratēģiskas nozīmes ziņā to var salīdzināt ar Skrundas lokatoru, ko pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas uzspriedzināja...

Nobeigumā atzīmēsim, ka sāk veidoties neoficiāla faktiskā alianse, kuŗā ietilpst Ēģipte un Sauda Arabija (abām ASV piegādā daudz ieroču, ieskaitot lidmašīnas), Jordānija un Izraēla. Tā vēsta pret Irānu, kuŗa kūda šai reģionā šūitos pret sunnītiem un pretendē uz Tuvo Austrumu lielvaras statusu.

Kad ienaidnieks ir kopīgs, sunītu Ēģipte un Sauda Arabija saprotas ar “cionistiem”...

KĀRLIS STREIPS

Latvijas Republikas Satversmē teikts: “Valsts prezidentu ievēlē, aizklāti balsojot, ar ne mazāk kā 51 Saeimas locekļu balsu vairākumu.” (Te gan jākonstatē, ka teksts ir gramatiski nekorrekts – pareizi jābūt 51 Saeimas locekļa, ne locekļu vairākumu).

Par noslēpumainību šonedēļ rakstu tāpēc, ka pagājušajā nedēļā mūsu valsts parlamentā nonāca iesniegums no portāla *manabals.lv* par Valsts prezidenta ievēlēšanu atklātās vēlēšanās. Par to portālā bija parakstījušies vairāk nekā 11 tūkstoši Latvijas pilsoņu, un likumā noteikts, ka jebkuŗa iniciatīva, kuŗas atbalstam savākti vairāk nekā 10 tūkstoši parakstu, automatiski iesniedzama Saeimā un oficiāli apspriežama. 17 gadījumos attiecīgā iniciatīva Saeimā apstiprināta, daudzos gadījumos pat pirms minēto 10 tūkstošu parakstu savākšanas, un “gudrās galvas” vienkārši sapratušas, ka doma laba. Vēl 11 gadījumos priekšlikums noraidīts.

Valsts prezidenta ievēlēšanas jautājums nonāca Saeimas Juridiskajā komisijā, un, jāatzīst, man tomēr par pārsteigumu, komisija ar balsu vairākumu to apstiprināja. Par balsoja deputāti no Nacionālās apvienības, *Saskaņas* un *Vienotības*, pret bija *Zaļo* un *Zemnieku savienības* (ZZS) un *No sirds Latvijai* (NSL) deputāti. Tika nolemts darba grupu, kuŗa jautājumu pētīs sīkāk, tajā būs viens pārstāvis no katras parlamentā pārstāvētās partijas, pēc tam jautājumu virzīs tālākskatīšanai.

Visticamāk – nekas nesanāks. Valsts prezidenta vēlēšanu kārtības grozīšanai būs nepieciešams grozīt Satversmi, un tam vajadzīgas divas trešdaļas deputātu balsu. *Zaļie* zemnieki un NSL bija atšķirīgi iemesli, kāpēc priekšlikumu noraidīt, piemēram, partija *No sirds Latvijai* uzskata, ka prezidents vispār būtu jāvēlē

visai tautai, ne tikai tās pārstāvjiem Jēkaba ielā. ZZS frakcija savukārt allaž bijusi noskaņota pret atklātību. Viens no viņu galvenajiem argumentiem ir tas, ka aizklātā balsojumā deputāts var balsot pēc savas sirdsapziņas un nevis pēc frakcijas vai kāda cita pavēles pamata.

Manuprāt, tās ir pilnīgas muļķības. Pirmkārt, vai no tā izriet, ka, piemēram, balsojot par valsts budžetu, deputāti nebalso atbilstoši savai sirdsapziņai? Vēl vairāk – savulaik Saeimā aizklāti balsojumi notika par visvisādām amatpersonām, tostarp par Valsts ģenerālprokuroru, tiesībsargu, kā arī Saeimas prezidiju, prezidija sekretāra biedru ieskaitot, kas nu gan nebūtu uzskatāms par kādu īpašu amatu. No slepenības visos gadījumos, izņemot Valsts prezidenta vēlēšanas “gudrās galvas”, atteicās pēc Valža Zatlera lēmuma par Saeimas atlaišanu. Tad šķita, ka deputāti nokaunējušies un tāpēc bija gatavi strādāt atklātības virzienā arī tad, ja patiesībā viņi tā nemaz negribēja darīt. Aizklāto balsojumu gadījumā visklīdzošākais gadījums bija 2010. gada aprīlī, kad deputāti balsoja par toreizējā ģenerālprokurora Jāņa Maiziša apstiprināšanu trešajam termiņam amatā. Kad tika saskaitītas balsis, izrādījās, ka vairākums nobalsojis pret viņu, un tas bija liels pārsteigums, ņemot vērā to, ka pirms balsojuma vairākums Saeimas deputātu žurnālistiem bija teikušis, ka viņi balsos par J. Maiziši, arī pēc balsojuma vairākums apgalvoja to pašu. Taču balsojums bija negatīvs, un tas nozīmē, ka viena daļa deputātu meloja, acis skatoties.

Vienādi vai otrādi, no visiem pārējiem slepeniem balsojumiem Saeima atteicās, un nevarētu teikt, ka kopš tā laika kādam būtu gabals nokritis. Izskanēja gan arguments – prokurors varētu atriebies deputātiem, kuŗi

viņu nav atbalstījuši. Tas gan liecina krietnu izpratnes trūkumu par tiesiskumu un godaprātu, vēl jo vairāk tāpēc, ka deputāts, kuŗš no tā baidās, acimredzot sajūtas par kaut ko vainīgs esam. Ir labi, ka tagad šīs amatpersonas tiek vēlētas atklāti. Un vispār nav neviena iemesla, kāpēc ievēlētai parlamenta amatpersonai no vēlētajiem būtu jāslēpj savas domas un savs balsojums.

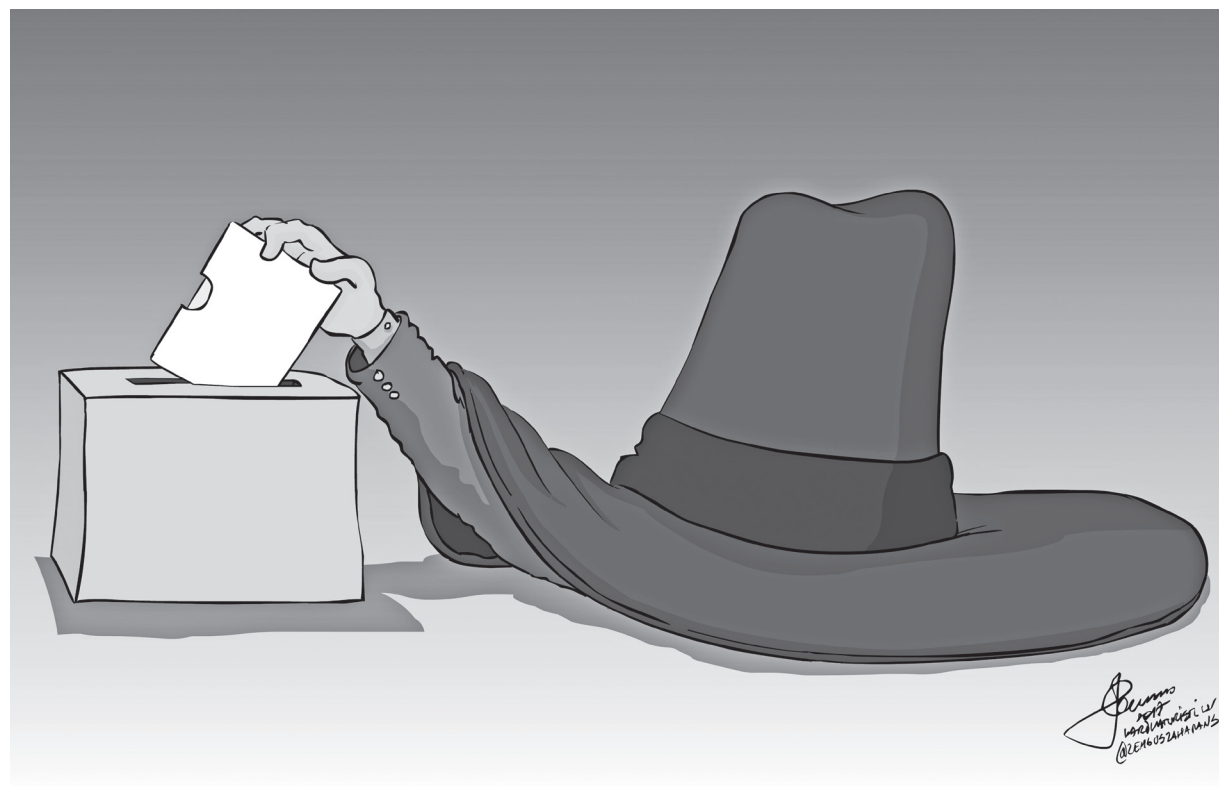
Tieši tas pats sakāms arī attiecībā uz Valsts prezidenta vēlēšanām. Valsts prezidents ir mūsu valsts augstākā amatpersona, un it īpaši gadījums ar Valdi Zatlere norādīja, kas notiek, ja kandidāts tiek ievēlēts slepus. V. Zatlere gan galu galā izrādījās gluži lietpratīgs prezidents, ar savu stingru stāju, kas izpaudās Saeimas atlaišanas kontekstā, jo tajā Saeimā patvaļā sita vienkārši prātam neaptveramu vilni. Viņa ievēlēšana kā tāda tomēr radīja jautājumu par politikas atklā-

tību, vai, pareizāk sakot, tās absolūtu trūkumu. Būtu bijis labi zināt, kāpēc deputāti balsoja par Andri Bērziņu un nevis vēlreiz par Valdi Zatlere, kāpēc balsoja par Raimonu Vējoni, nevis par Eiropas tiesas tiesnesi un nepāprotami erudīto Egilu Levitu?

Ļoti ceru, ka ar laiku “gudrās galvas” sasparosies un arī Valsts prezidenta vēlēšanas padarīs par atklātām. Neredzu pilnīgi neviena nopietna iemesla, kāpēc lai tā nebūtu.

Toties par tautas vēlēta prezidenta iespēju iesaku būt piesardzīgiem, un tas ir viena vienkārša iemesla dēļ. Šogad janvārī, politiķu populāritāti vai tās trūkumu pētot, sabiedrisko pētījumu firma SKDS konstatēja, ka populārākais politiķis tobrīd bija Raimonds Vējonis. Laikam jau loģiski, ja reiz prezidents, viņam sekoja aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis un Latvijas tiesībsargs Juris Jansons. Bet nākamie divi bija ... Aivars Lem-

bergs un Nils Ušakovs. Doma, ka mūsu valstī pirmā persona varētu būt cilvēks, kuŗam daudz laika jāpavada tiesas zālē, vai arī cilvēks, kuŗš joprojām ir hroniski nespējīgs atzīt, ka Latvija savulaik bija okupēta, turklāt, kuŗš arī patlaban Rīgas skolās izmisīgi cenšas saglabāt krievu valodas, tāpat svešvalodas klātbūtni, ir atbaidoša. Jā, droši vien nav īpaši smuki par savas tautas spriestspēju domāt negatīvi, taču reālītātē Ventspils boss ir ievēlēts atkal, un atkal par spīti nopietnām apsūdzībām. Grūti iedomāties īsti demokrātisku valsti, kuŗā tāds cilvēks tiktu ievēlēts atkārtoti. Protams, arī tautas vēlēta prezidenta gadījumā var kļūdīties. Lietuvā savulaik pirmās personas amatā tika ievēlēts *žulīks* vārdā Rolands Pakss, no kuŗa kaimiņi atbrīvojās impīčmenta procesā. Un tāpēc, rezumējot – atklātu balsojumu Saeimā, bet tautas balsojumu pagaidām ne.

“Iedrīkstēties ir skaisti” Zenta Mauriņa

Divējas svinības un pirmā Adventa ieskaņas DV Vācijā īpašumā, latviešu mītnē Bērzainē

(Turpināts no 1. lpp.)

Viņa dzīvoja šeit kopš 1938. gada, kad arī mana ģimene no Purvciema pārcēlās uz Filipa ielu Pārdaugavā. Ikreiz satiekoties, viņu sveicināju, un tā sešus gadus... Mūsu “satikšanās” turpinājās arī pēc tam, kad bijām prom no Latvijas – mēs sarakstījāmies, un sakarā ar manu darbošanos jaunatnes audzināšanā biju lūdzis Zentu Mauriņu ierakstīt divas lekcijas – par Kārli Skalbi un Jāni Poruku, ko audioierakstā atskaņoju saviem audzēkņiem. Vēlāk, strādājot Minsteres Latviešu ģimnazijā, kopā ar jauniešiem braucām pie viņas uz Bādškrocingenu (*Bad Krozingen*), kur Mauriņa bija pārcēlusies no Zviedrijas veselības iemeslu dēļ. Liktenīgi, ka arī es 1998. gadā (un arī veselības iemeslu dēļ) turp pārcēlos dzīvot. Atminos, kā 1977. gadā nosvinējām viņas 80. dzimšanas dienu, bet pēc tam, kad 1978. gada pavasarī Zenta Mauriņa aizgāja Aizsaulē, grāmatas un vairākas sadzīves lietas mēs pārvedām uz Minsteri, kur iekārtojām viņas piemiņas istabu. Otra piemiņas istaba tika iekārtota Bādškrocingenā, sākumā Terēzijas klīnikā, pēc tam pilsētas mūzejā.

Zīmīgi, ka Zentas Mauriņas 120. jubileju svinam tieši *Bērzainē*, jo kopš mītu te tuvumā, mums ir gluži kā nerakstīts ligums – ja tautieši ierodas mūsu mītnē, katrā ziņā viņus jāaizved uz Mauriņas atdusas vietu un Bādškrocingenas mūzeju. Lēšu, ka pēdējos gados šo ceļinieku skaits ir ap pieciem simtiem, un visi viņi ir paņēmuši līdzīgu izjūtu, ka Zenta Mauriņa ir mūsu vidū.

Liels paldies visiem par šo dienu *Bērzainē*, vietā, kur pirmoreiz ieradās 1953. gada Vecgada vakarā, lai Jauno – 1954. – gadu sagaidītu kopā ar 24 jauniešiem, kaŗa invalīdiem, no kuriem 18 pazīnu personīgi...”

Šo rindu autorei bija prieks piedalīties šajās svinībās un *Brīvās Latvijas* uzticīgajam draugam, labvēlim un autoram līdz ar redakcijas un izdevēju sveicieniem uzdāvēt paprāvu kaudzīti ar *Laika grāmatas* izdevumiem – lai iedvesmotu Imantu savu bagātīgo mūža devumu iemiesot pašā grāmatā. “Uzdriktēties ir skaisti!” Uz priekšu, Imant!

Sarīkojuma gaitā gavilnieku sirsnīgi sveica gan *Bērzaines* saimniece Inese Avena, DV Vācijā priekšnieks Indulis Bērziņš, ELA priekšsēdis Kristaps Grasis, uzticamie domubiedri Austris Grasis un Ieva Freinberga, sveicienus no Zentas Mauriņas dzimtas vietas Grobiņas bija atvedis Agris Pīrāgs, ar kuŗu Imants Balodis savulaik kopā strādājis DV darba ietvaros Latvijā, īpaši – izdodot unikālo izdevumu *Utopija – Nākotne*.

Īpašus vārdus teica Imanta ilggadējais ceļabiedrs, DV Vācijā valdes loceklis **Mārtiņš Bērziņš**:

“Labdien, Imanta kungs!” Atbilde: O... Mārtiņa kungs!” Tā pagājušos gadu desmitos bieži vien iesākās mūsu pārrunas un sadarbība pa telefonu. Pirms 15 gadiem Imants Balodis nosvinēja *Bērzainē* savu 75 gadu jubileju. 2017. gada

26. novembrī viņa 90 gadu jubilejas priekšvakarā Daugavas Vanagi Vācijā godināja savā mītnē *Bērzainē* savu ilggadējo biedru un... jaunāko DV organizācijas dibinātāju.

Pirmo reizi Imantu satiku pirms kādiem 60 gadiem Augustdorfā, Vācijas ziemeļu pusē. Tur Imants vadīja sanāksmi skautu uniformā, isās biksēs un platmali galvā.

Augustdorfā un pēc tam Minsterē, jau īsi pēc Otrā pasaules kara, pulkveža Viļa Januma vadībā izveidojās ietekmīgs latviešu sabiedrības centrs ārpus Latvijas. Tur pamatus lika latviešu organizācijām, Minsteres Latviešu ģimnazijai (1945 – 1998) un Daugavas Vanagu Vācijā (DV V) mītnē *Bērzainē* Freiburgā (1951). Imants stāsta, ka pulkvedis esot teicis: “Dēli, kad Latvija būs brīva, latvieši, braucot uz ārzemēm, iegriezīsies arī *Bērzainē*.” Toreizējais sapnis piepildījās pēc 40 gadiem.

1957. gadā Imants pārcēlās uz dzīvi Minsterē, kur viņš nodzīvoja 30 gadus. Kad pulkvedis

Ingrīda Balode, Imanta meita, kuŗa prot ne tikai aizkustinoši rūpēties par savu tēvu un viņa darbiem, bet arī izcept lielisku svētku klinģeri

1965. gadā uzaicināja Imantu vadīt skolas internātu, viņš šo darbu uzņēmās un sekmīgi veica 18 gadus.

Pirms 30 gadiem Imants Balodis atrada sev jaunu dzīvesvietu Bādškrocingenā Dienvidvācijā, netālu no Freiburgas. Tur savus pēdējos dzīves gadus pavadīja rakstniece, tulkojāja un domātāja Zenta Mauriņa un te viņa pagodināta par Goda pilsoni. Imants ceļotāju grupām no Latvijas stāstīja par Zentu Mauriņu pilsētas mūzejā un aizveda uz kapa vietu, kuŗu pilsēta joprojām uztur un kopj.

No 1988. līdz 1991. gadam Klusās nedēļas semināros *Bērzainē* Imants aplūkoja iespējas sadarbībai un palīdzībai Latvijai, dzelzs aizkaram sabrūkot.

Ilgus gadus Imants darbojās DV Vācijā valdē kā priekšnieka vietnieks, kā Daugavas Vanagu Centrālās valdes (DV CV) no DV Vācijā un no 1994. gada – kā DV CV jaunatnes nozares vadītājs. Viņš iedvesmoja Daugavas Vanagu jaunatnes vienotā informatīvā izdevuma *Utopija – Nākotne* tapšanu un darbību. Līdz 2005. gadam tika izdoti vairāk nekā 20 žurnāla numuri.

Domubiedri. No kreisās – Indulis Bērziņš, Kristaps Grasis, Ieva Freinberga, Imants Balodis, Austris Grasis // Foto: Ligita Kovtuna

Bērzaines dvēsele Inese Avena. Ar viņu tuvāk iepazīsieties 3x3 nometnē nākamvasar

Gerda Jerjomenko

Mūsu ar Imantu kopīgā cīņā par Minsteres Latviešu ģimnazijas (MLĢ) pastāvēšanu diemžēl neveicās. Vismaz panācām, ka ģimnaziju slēdza trīs gadus vēlāk, nekā tas bija paredzēts.

Sākot ar 2004. gadu kopā ar Imantu un *Bērzaines* toreizējo pārvaldnieku Leonu Mertenu ievadījām darbus mūsu mītnes nākotnes izveidošanai. Daļa organizācijas biedru domāja – kam gan tas vajadzīgs, un daži gribēja *Bērzainē* likvidēt un līdzekļus iz-

lietot Latvijā. Šo posmu varējām 2006. gadā noslēgt ar jaunās četru dzīvokļu mājas būvdarbu pabeigšanu.

Pēc vairākiem semināriem un literāro darbu konkursiem Imants sakopoja labākos darbus līdz ar vēsturnieku rakstiem un palīdzēja tos publicēt grāmatā “Gunārs Astra un citi”. Lēmums par šīs grāmatas izdošanu un izdališanu Latvijas skolām ar DV CV starpniecību tika pieņemts jau pirms gadiem. Imants joprojām cer, ka šis darbs norit veiksmīgi.

Imanta kungs, turies! Un paldies par ilggadējo sadarbību!”

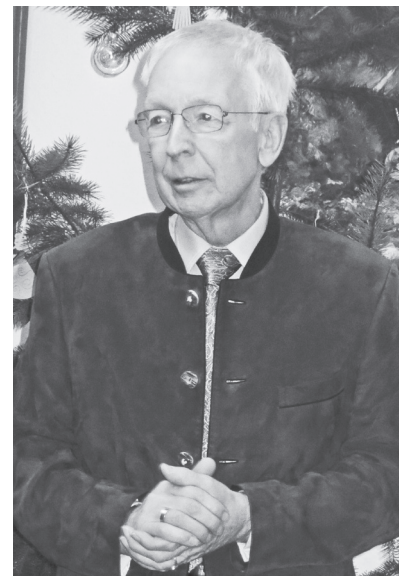
Nedaudz mainot notikumu secību, vēl jāpiemin brīnišķīgais koncerts, ko bija sarīkojušas divas talantīgas mūziķes no kaimiņzemes Šveices – dziedātāja un diriģente

un pianisma pērles, kā Bacha Prelūdiju *mi bemol* minorā un Šopēna *Noktirni do diez* minorā, Jaņa Mediņa/Kārļa Jākobsona “Birztaliņu”, Pēterā Barisona/Kārļa Skalbes “Rokas”, Roberta Šūmaņa/Heines “Kā zieds tu tik daiļā” u. c., kā arī divas Zentas Mauriņas iemīļotās S. Rachmaņinova romances. Mūzikālie priekšnesumi mijās ar Ilzes lasītiem Zentas Mauriņas darbu fragmentiem, un tas viss kopā raisīja patiešām dzidru, pacilājošu, gaišu noskaņu. Abas solistes katra savā jomā ir nenoliedzami spožas un izsmalcinātas; Ilzes balss spēj rotāt ikvienu augstākās raudzes kameramūzikas koncertu. Ielāgojiet šos vārdus – Ilze Paegle un Gerda Jerjomenko!

Koncertā biju priecīga satikt arī savu jauno paziņu Lienī Porieti,

Agris Pīrāgs

Dītrichs fon Radeckis

kuŗa Eslingenas Dziesmu svētkos bija sarīkojusi profesionālu un izmeklētu ekspozīciju par latviešu gaitām “mazajā Latvijā”, kas šobrīd ceļo pa vietām, kuŗas saistās ar mūsu tautas pēckara vēsturi.

Zentas Mauriņas daiļradei veltītu runu vācu valodā teica folklorists un valodnieks Austris Grasis, svinību viesus uzrunāja viesis Bādškrocingenas municipalitātes pārstāvis Dītrichs fon Radeckis (*Dietrich von Radetzky*), starp citu, ar saknēm Rīgā, kur dzimis viņa tēvs.

Par spēku, kas vienotībā kā Nameja vijumā

Generālleitnants (atv.), fonda "Namejs" valdes priekšsēdis Raimonds Graube intervijā Ligitai Kovtunai

Kad bija apritējušas 20 dienas pēc fonda "Namejs" akcijas sākšanas, fonda priekšsēdis atsaucās aicinājumam uz interviju *Laika* un *Brīvās Latvijas* redakcijā.

R. Graube. Šajās dienās ir paveikts neticami daudz, un īpaši vēlos atzīmēt, ka pārliecību par fonda "Namejs" idejas panākumiem deva tas, ka pati pirmā ar 1000 dolāru piešķirumu atsaucās PBLA. Paldies priekšsēdim Jānim Kukainim un viņa vietniecei Kristīnei Saulītei! Atbalstītāju vidū ir arī mecenāti Ināra un Boriss Teterevi, kuŗi līdz šim galvenokārt atbalstījuši kultūras un mākslas projektus, taču "Nameja" ideja iedvesmoja un pārliecināja viņus ziedot arī bojāgājušo karavīru ģimeņu atbalstam. Gluži praktiski – Līgatnes rehabilitācijas centrā jau tagad veselību uzlabo 2009. gadā Afganīstānā bojā gājušā karavīra Dāvja Baltābola vecāki (tēvs ir 1. grupas invalīds), bet Jaunķemeros dziedējas misijā Irākā bojā gājušā Ginta Bleijas māte Antra.

Tie, kas ziedojuši fondam, saņem arī divu veidu nozīmītes.

Tās mēs saucam par "Nameja pogām", un ir lielā poga un mazā. Jāteic gan, ka visi pieci tūkstoši pogu jau ir izdalīti, un valde spriež, vai un cik pasūtīt jaunas. Mazās podziņas mēs devām ikvienam, kas ziedoja šo vienu eiro vai vairāk. Vai arī mazāk – ja 11. novembra krastmalā, kad pie Prezidenta pils tradicionāli iedēdzām svečītes, kāds bērns ziedojumu kastītē iemeta, teiksim, 20 eirocentus, arī viņš saņēma mazo podziņu. Lielo saņēma tie, kuŗi ziedoja 10 un vairāk eiro. Atsaucība bija pārsteidzoši liela! 11. novembrī mūsu brīvprātīgo ziedojumu kastē savāca 2200 eiro, bet 18. novembrī, Bruņoto spēku parādes laikā – 3000 eiro.

Pirms uzrunājām sabiedrību, aicinājām karavīrus ziedot 1 eiro mēnesī to dienesta biedru, zemesargu un viņu ģimeņu atbalstam, kam nepieciešama palīdzība. Viens eiro tiešām nav liela nauda, taču ja to savāc kopīgā fondā, sanāk zināma naudas summa, ko var praktiski likt lietā. Karavīru vienībās bija liela atsaucība, arī Valsts prez-

dents un aizsardzības ministrs svētku parādē ieradās ar Nameja pogu pie atloka. Turklāt – ar to var labi nostiprināt sarkanbaltsarkano lentīti, ko mēs nēsājam novembrī.

Ideja par šo nozīmīti – pogu ir līdzīga tai, ko labi zina Apvienotajā Karalistē, kur nēsā piespraudes ar magones ziedu, un šī tradīcija savukārt radusies, lai pieminētu un atbalstītu Pirmā pasaules kara dalībniekus. Tā ir tautu vienojoša, humāna akcija, un ceru, ka tāda iedzīvosies un nostiprināsies arī Latvijā un latviešos visā pasaulē. Mūsu Namejs, tā vijums taču simbolisks, tas vēsta, ka vienotībā, kopībā ir spēks.

Šī akcija ir nozīmīga vēsturiskajā aspektā, tā ir iekļaujoša, jo

tādējādi apliecinām, ka pieminām ne tikai šolaiku cīnītājus, bet arī tos, kas cīnījās par Latviju brīvības cīņās, leģionā, Otrajā pasaules karā un vēl arī starptautisko misiju veterānus.

Līdzīgi, kā Daugavas Vanagi piemin un atbalsta savus veterānus un leģionārus.

Un arī viņi to dara ar līdzīgu virsmērķi – patriotiskā audzināšana un vēsturiskās atmiņas saglabāšana. Īstenībā fonds "Namejs" ar šo mērķi arī radās, un nu tam seko gluži praktiska darbība. Ja tādas nebūtu, tad patriotisms ir tukši vārdi. Ziedojumu akcija ir reāla darbība patriotisma iedzīvināšanā.

Jau pagājušās pacilājošās novembra patriotu nedēļas, bet pilnīgi reāli turpinās pretējās ideoloģijas centieni no Austrumu puses – par Latviju kā "neizdevušos valsti" un tās "atkarību no Briseles, Vašingtonas" utt. Kā fonds darbosies tieši jauniešu vidē, jo zināms, ka "pirmais bastions" svešajai ideoloģijai ir mazākumtautību skolas, ir aicinājumi uz militārpatriotiskām noņemām Krievijā...

Jā, darbosies, un jau darbojas. Latvijas Ģenerāļu kluba iniciēta notika akcija "Karavīrs laikmetu griežos", kuŗā piedalījās aptuveni 300 jauniešu. Fonda plānos ir arī nometnes, pirmām kārtām starptautisko operāciju karavīru bērniem, kad mēs apvienosim savus praktiskos jeb atbalsta mērķus ar patriotiskās audzināšanas uzdevumiem.

Šī "smadzeņu skalošana", kompleksu radišana attiecībā uz Latvijas valsti ir viens no pamatiero-

Raimonds Graube: "Būdam karavīrs, es nebaidos no ienaidnieka. Jo tas, kuŗš skaidri pauž savu pozīciju, tādu pašu stāju var sagaidīt pretim – tās ir melnbaltās krāsas. Visvairāk jābaidās no pelēcības, no vienaldzīgajiem, no tiem, kas klusē un nepauž attieksmi, ne labo, ne slikto. Atturība, kas tik raksturīga latviešiem, šai gadījumā noteikti nav labākais attieksmes paušanas veids. Un šī "Nameja poga" līdz ar sarkanbaltsarkano lentīti liecinās par aktīvu, skaidru attieksmi."

ciem Krievijas arsenālā. Šobrīd ir laiks, kad vairāk nekā no lielgabaliem jābaidās no uzbrukumiem nacionālpatriotiskajām vērtībām. Būdam karavīrs, es nebaidos no ienaidnieka. Jo tas, kuŗš skaidri pauž savu pozīciju, tādu pašu stāju var sagaidīt pretim – tās ir melnbaltās krāsas. Visvairāk jābaidās no pelēcības, no vienaldzīgajiem, no tiem, kas klusē un nepauž attieksmi, ne labo, ne slikto. Atturība, kas tik raksturīga latviešiem, šai gadījumā noteikti nav labākais attieksmes paušanas veids. Un šī "Nameja poga" līdz ar sarkanbaltsarkano lentīti liecinās par aktīvu, skaidru attieksmi.

Man rūp tas, ka pārāk bieži jautam, kas ir valsts un kas tās pārvaldība. Šausmīgi skan – "es ienīstu šo valsti!" Tātad – savu māti, zemi, valodu?! Jā, var nepatikt veids, kādā valsts šobrīd tiek pārvaldi-

ta, bet jāsaprot, ka šī noniecinošā attieksme ir ūdens uz pretinieka dzirnavām. Es mēdzu atgādināt ģenerāļa Kārļa Radziņa vārdus par to, ka "tev var būt vislabākais ložmetējs un vislabākā apmācība, bet, ja tev nav gribas cīnīties, tiem pirmajiem diviem nav nozīmes."

Esmu nelabojams optimists, pārliecināts par to, ka gribam un varam savu valsti aizstāvēt. Un pamats tam ir mūsu tautas spēja konsolidēties, vienoties smagos brīžos – kā strēlniekos, kā Otrā pasaules kara cīņās, leģionā, barikādēs...

...Valodas referendumā...

Arī tajā. Un vēl kāds fakts – pēc Krimas okupācijas būtiski palielinājies to brīvprātīgo skaits, kuŗi iestājās Zemessardzē. Pilsoņi – karavīri apliecināja savu gatavību aizstāvēt savu valsti. Un es tam ticu.

UZZINĀI

Atsaucoties Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa aicinājumam, biedrība "Latvijas ģenerāļu klubs" 2015. gada 21. jūlijā izveidoja nodibinājumu *Valsts aizsardzības un patriotisma fonds "Namejs"*. Fondā darbojas bijušie Nacionālo bruņoto spēku komandieri – valdes priekšsēdis Raimonds Graube, valdes locekļi Juris Dalbiņš, Dainis Turlais, kā arī sabiedrībā zināmas personas – bijušais SAB priekšnieks ģenerālis Jānis Kažociņš, uzņēmējs, LMT (Latvijas mobilsais telefons) vadītājs Juris Binde un akadēmiskās zinātnes pārstāvis, Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spārītis. Goda padomes priekšsēde ir eksprezidente Vaira Viķe-Freiberga.

Fonda "Namejs" galvenie mērķi ir atbalstīt Nacionālo bruņoto spēku veterānus, kuŗi nodienējuši ilgus gadus NBS, un viņu ģimenes, saglabāt starptautiskajās operācijās bojāgājušo karavīru piemiņu, kā arī veicināt patriotismu Latvijas sabiedrībā. Tā uzmanības lokā ir arī jauniešu militāri patriotiskās un ētiskās audzināšanas uzdevumi.

10. novembrī fonds "Namejs" sāka aktīvu darbu, lai īstenotu savus mērķus un uzsāktu līdzekļu vākšanu veterānu, karavīru un viņu ģimeņu atbalstam.

Līdzekļi tiks uzkrāti fonda "Namejs" kontā. Pēc noteiktiem pieprasījumiem par līdzekļu piešķiršanu lems komisija, ko veidos karavīri, zemesargi un NBS veterāni.

Fonds "Namejs" aicina ikvienu dot savu ieguldījumu, lai var atbalstīt veterānus, karavīrus un viņu ģimenes!

ATCERIES SAVĒJOS!

Valsts aizsardzības un patriotisma fonds "Namejs"

Reģ. nr. 40008240249

Konta nr. SWED bankā LV45HABA0551040447334

Pievienosimies arī mēs!

Zemessargs Tevi un Latviju sargā, brīvprātīgi ziedodams sevi.

ZIEDOSIM Tēvzemes mēnesī

WWW.ZEMESSARGAM.LV

ienāc un ziedo

Latvijas Ķīmijas vēstures muzeja vadītājam Ilgaram Grosvaldam – 90

IVANS GRĪŅEVIČS

2017. gada vasarā Latvijas Ķīmijas vēstures muzejā tika atklāta izcilam ķīmiķim technologam, raženam zinātņu vēsturniekam, Valsts emeritētā zinātniekam Ilgaram Grosvaldam veltīta izstāde. Jubilāra godināšana notika blakus – Latvijas Universitātes Botānikas muzejā.

Šogad viņa mūža ieguldījumu ķīmijas, tehnikas un vēstures zinātņu attīstībā augstu novērtēja Rīgas Techniskās universitātes rektors Leonīds Ribickis un Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents Ojārs Spārītis, piešķirot Atzinības rakstus, kā arī Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas biedri, izsakot atzinību par ilgajiem darbiem.

Latvijas Ķīmijas vēstures muzeja vadītājs, P. Valdena prēmijas un medaļas laureāts, Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas goda biedrs, Latvijas valsts emeritētais zinātnieks, Dr. sc. ing. Ilgars Grosvalds dzimis 1927. gada 21. jūlijā Amerikas Savienotajās Valstīs, Masačūsetsas pavalstī, Lorenas (*Lawrence*) pilsētā kā būvuzņēmēja un 1905. gada revolucionāra Jāņa (Džona) un Ellas Grosvaldu dēls. Divdesmito gadu beigās, kad Amerikā sākās vispārējā ekonomiskā krīze, Grosvaldu ģimene atgriezās neatkarīgā Latvijā.

1946. gadā Ilgars pabeidza Rīgas 21. vidusskolu un tika uzņemts Latvijas Valsts Universitātes Ķīmijas fakultātes farmācijas tehnologu grupā. Studijās viņu valdzināja profesora Augusta Ķešāna labā latviešu valodā lasītās neorganiskās ķīmijas lekcijas, tāpat klasiskās profesora Gustava Vanaga lekcijas organiskajā ķīmijā un spraigie profesora Alfrēda Ieviņa lasījumi vispārējā ķīmijas tehnoloģijā.

1948. gadā pēc 2. kursa Ilgars pārgāja no farmācijas tehnologu grupas uz koksnes tehnologu grupu un vēlāk uz silikātu tehnologu grupu. Latvijas Universitātes akadēmiskās prasības pret studentiem tradicionāli bija augstas. Pusotra gada laikā no universitātes ~ 5000 studentiem

izslēdza 866 studentus. Ilgars Grosvalds bija izslēgto skaitā.

Bet Ilgars ir spītīgs un siksts. Jau 1949. gadā viņš uzsāka strādāt Latvijas Zinātņu akadēmijas Ķīmijas institūtā, docenta Jūlija Eiduka pārzinātajā Silikātu laboratorijā. 1951. gadā I. Grosvalds sāka strādāt Slokas romāncelementa rūpnīcā par tehnisko vadītāju. Nākamajā gadā viņš iesāka studēt Ņeļņingradas neklātienes Industriālā institūta Rīgas filiālē. 1952. gadā, līdztekus darbam rūpnīcā un neklātienes studijām, sāka strādāt arī Slokas strādnieku jaunatnes vidusskolas vakara maiņā par ķīmijas skolotāju (1952-1962).

Par paaugstinātas kvalitātes dolomītromācēšanas ražošanu un pielietošanu grupa zinātnieku, to skaitā arī Ilgars Grosvalds, 1954. gadā saņēma LPSR Ministru Padomes prēmiju. 1957. gadā – izgudrojuma autoraplicību, tā bija arī pirmā autoraplicība, ko saņēma LZA Ķīmijas institūts. Studijas Ņeļņingradas neklātienes Industriālajā institūtā I. Grosvalds veiksmīgi pabeidza 1957. gadā. No diplomdarba izauga pirmās divas Grosvalda zinātniskās publikācijas kopā ar J. Eiduku Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultātes rakstu krājumā (1958). Pēc tehnologa grāda iegūšanas I. Grosvalds pārgāja strādāt Rīgas cementa un šifera rūpnīcā par vecāko inženieri – laboratorijas vadītāja vietnieku (1957-1964). Rūpnīcā reizē ar tehnoloģijas jautājumu risinājumiem tika uzsākti pētījumi saistītu vēsturē. 1962. gadā kopā ar līdzautoriem viņš publicēja darbus par cementa rūpniecības attīstību Latvijā žurnālā “Par tehnikas vēsturi Latvijā PSR”, 3. sējumā. 1964. gadā tika publicēta Ilgara Grosvalda pirmā populārzinātniskā grāmata “No piramidām līdz dzelzsbetonam”.

Līdztekus darbam rūpnīcā viņš mācīja ķīmiju, fiziku un astronomiju Rīgas Raiņa vakara vidusskolā (1960-1990). 1964. gadā I. Grosvalds pārgāja strādāt uz Rīgas Industriālo politehniku-

Ilgars Grosvalds saņem Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidenta Atzinības rakstu // Foto: Eduards Lapsa

mu (1964-1970), kur mācīja silikātu, celulozes un papīra tehnoloģijas priekšmetus, vadīja laboratorijas darbus, kursa un diplomprojektus. 1970. gada nogalē, sakarā ar to, ka viņa meita Sandra Grosvalde mirušo piemiņas dienā nolika ziedus un aizdedzināja svecīti pie Latvijas Valsts pirmā prezidenta Jāņa Čakstes piemiņķa Meža kapos, J. Grosvaldam nācās atstāt tehnikumu. No skolotāja amata atlaisto Grosvaldu darbā pieņēma viņa diplomdarba vadītājs profesors J. Eiduks. Ilgars uzsāka strādāt Rīgas Politehnikā institūtā Ķīmijas fakultātes Silikātu tehnoloģijas katedras Rentģenpētījumu laboratorijā kā vecākais inženieris (1970-1991). Viņš sāka lasīt lekciju kursu “Ievads speciālītātē”, vadīt kursu diplomdarbus jāv saistītu tehnoloģijā un ķīmijas vēsturē. Tajā pašā laikā Ilgars turpināja pētīt jāv saistītu tehnoloģijas attīstību Latvijā, sākot ar 12. gadsimtu. Pētniecības rezultāti apkopot 1975. gadā zinātņu kandidāta disertācijā “Jāv saistītu ražošanas un pielietošanas attīstība Latvijas PSR teritorijā”. Par šo darbu 1993. gada

Latvijas Republika Grosvaldam piešķīra Dr. sc. ing. gradu.

I. Grosvalds pievērsās arī Latvijas arhitektūras piemiņķu, kā Brāļu kapu, Brīvības piemiņķa, viduslaiku piļu, Pētera un Doma baznīcu restaurācijai un konservācijai. 1995. gadā Latvijas Kultūras ministrija viņam piešķīra Restaurācijas vecmeistara nosaukumu minerālo būvmateriālu tehnoloģijā.

Līdzās pētniecības darbam RPI Ķīmijas fakultātes Silikātu tehnoloģijas katedrā, I. Grosvalds 1975. gadā kļuva līdzdibinātājs un reizē vadītājs jaunatklātajā Latvijas Ķīmijas vēstures muzejā. I. Grosvalda vadībā muzejs 42 gadu laikā ir ievērojami pieaudzis. 1993. gadā I. Grosvalds atgriezās skolotāja darbā Rīgas Valsts tehnikumā, kur ķīmijas nodaļā mācīja siltumtehnikas un mehānisko iekārtu kursus.

I. Grosvalda pēdējo gadu pētījumi Latvijas zinātņu vēsturē aptver tās attīstību, zinātniskos institūtus un zinātniekus Latvijā un pasaulē. I. Grosvalds ir līdzautors monografijai “Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā” piecās daļās. I. Grosvalds

dokumentējis ārzemju latviešu zinātnieku gaitas pārskatu rakstos “Latvijas Universitātes ķīmiķu ceļi un likteņi pasaulē”, “Latviešu farmaceiti trimdā”, “Latvijas Universitātes dabaszinātnieku devums trimdā”. 1994. gadā par darbu ciklu “Zinātnes un tehnoloģiju attīstība Latvijā un trimdā” I. Grosvalds saņēma Rīgas Techniskās universitātes augstāko apbalvojumu – Paula Valdena prēmiju un medaļu.

I. Grosvalds kopš 1962. gada darbojas Latvijas Dabaszinātnieku apvienībā, kuŗa 1992. gadā pārtapa par Latvijas Zinātņu vēstures asociāciju. 1994. gadā viņš kļuva tās zinātniskais sekretārs. 1997. gadā Latvijas Zinātņu vēstures asociācija I. Grosvaldu ievēlēja par asociācijas Goda locekli. Daudzpusīga ir I. Grosvalda līdzdarbošanās konferencēs un sanāksmēs Latvijā un ārzemēs. Viņš ir piedalījies un referējis Latvijas un Baltijas zinātņu vēstures konferencēs Rīgā, Viļņā, Kauņā un Tartu. I. Grosvalds aktīvi piedalījies žurnālā “Akadēmiskā Dzīve” no 1994. gada, “Technikas Apskats” no 1994. gada, RTU zinātnisko rakstu “Zinātņu un augstskolu vēsture” un grāmatas “Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā” redakciju kolēģijās. Kopš 2002. gada Latvijas enciklopēdijas (1. – 3. daļa) fizikas, matemātikas un tehnikas nodaļas autors un konsultants. 2006. gadā Dr. Ilgaru Grosvaldu ievēlēja par Valsts emeritēto zinātnieku.

Kā labi teica Britu Kolumbijas universitātes ķīmijas profesors Jānis Aleksandrs Lielmežs, Dr. sc. ing. Ilgara Grosvalda veikums ir daudzšķautņains, kā skolotājs viņš ir izaudzinājis veselu paaudzi jauno ķīmiķu-tehnologu; kā erudīts zinātnieks norādījis, ka pagātnes zināšanas ar Latvijas nākotnes zinātņu ēkas būvākmeņiem.

Līdz 2017. gada 18. novembrim I. Grosvalds ir publicējis viens vai kopā ar līdzautoriem 711 darbus.

Lai dzīvo Ilgars!

Esiet sveicināti!

Šī vēstule ir sūtīta no Anglijas viendienas *Peterborough* pilsētas. Esam te varens pulciņš latviešu, kas par pagaidu mājām izvēlējušies Angliju.

Mani sauc Inese, esmu dzimusi un uzaugusi Rīgā. Visus skolas brīvlaikus es pavadīju laukos pie saviem vecvecākiem Madonas rajonā, Vestienā. Līdz šai dienai atceros, kā smaržoja gaisis vasarā laukos, cik silts bija Kāla ezers, kā garšoja medus, kas tikko iztecinašs, kā smaržoja meijas, ko vectēvs ienesa mājās uz Līgo. Mana vecāmaite nemācēja cept tik garšīgus pīrāgus kā kaimiņiene, tāpēc Līgo svētkos ar baudu mīlojos ar gardiem kaimiņienes pīrāgiem. Vecaistēvs tecināja bērzu sulas, stāstīja, cik akurāti tas jādarā, lai nesavaino koku. Vecaistēvs arī taisīja mājas vīnu un “kandžu” (to gan nedrīkstēja nevienam teikt). Katros svētkos tika villktas svētku drēbes, klāts

skaists galds. Vecamāte ar kaimiņieni vienmēr dziedāja ilgi un dikti gan jaunas dziesmas, gan bēdīgas. Parasti es iemīgu turpat vecamātei blakus...Tās ir manas jaukās bērības atmiņas, kad domāju par Latviju. Tagad mani vecvecāki jau ir Viņšaulē.

Bet es esmu pieaugusi, pašai ir liela ģimene. Ko mani bērni atcerēsies par Latviju? Mēs taču nedzīvojam Latvijā. Kādu mantojumu es viņiem nodošu par savu Tēvu zemi? Paldies Dievam, *Peterborough* ir sestdienas latviešu skoliņa, kur bērni apgūst latviešu valodu, kultūru, tautasdejas, dziedāšanu, rokdarbus. Ja nebūtu tādas skoliņas, mani bērni nerunātu latviski. Maniem bērniem ir svarīgi uzturēt dzīvu latviešu valodu tāpēc, ka *Latvijas ome* nesaprot angļiski – tāpēc jārunā latviski. Labi, kad ir *skype*, ome bieži zvina, tad

bērni rāda visu, ko māc, rāda savus darbiņus, ko atnes no skolas. Vecākaļam dēlam nepatīk *skype*, un viņš skumst, ka nevar komunicēt klātienē.

Šo gaŗo ievadu rakstiju tāpēc, ka gribēju pateikt – sirdī mēs esam ar Latviju katru dienu! Maniem

bērniem ir vecvecāki, ar ko sazvanīties un pie kā braukt ciemos, taču dažiēnu tādu vairāk nav. Tāpēc priecājāmie, ja radusies iespēja nosūtīt pašu gatavotas apsvēikuma kartītes tieši Jums. Šīs kartītes ir mūsu mīlestības apliecinājums Latvijai. Ja nevaram sa-

zināties, šī ir labākā iespēja.

Lai šī mazā kartīte, kas, iespējams, nav varens mākslas darbs, silda jūs šais Ziemsvētkos! Novēlu nekad neaizmirst labās un siltās bērības atmiņas, jo katrā no mums mājo mazs bērns. Iespējams, tas ļaus mums pārdzīvot dzīves grūtības, arī prombūtni no dzimtenes.

Lai daudz prieka un mīlestības jums visiem!

Lai gaiši svētki!

Dievs, svēti Latviju!

Ar mīlestību,
Peterborough latviešu skoliņas
“Pūcītes akadēmija” vadītāja
Inese Asermane

P. S. Nedaudz par bērniem. Skoliņā mācās aptuveni 80 bērnu vecumā no 1 līdz pat 16 gadiem. Ir 9 skolotājas un 3 skolotāju palīgi, kas skoliņā darbojas kā brīvprātīgie.

SALLIJA BENFELDE

Valsts sagrābšana un nogalināšana

Nesena aptauja liecina, ka tikai katrs septītais Latvijas iedzīvotājs uzticas Saeimai. Un jāteic, ka Saeima cenšas, cik var, lai šo uzticību nevaizrotu. Protams, 12. Saeimas trijos darba gados nebūtu pārlietu grūti sastādīt sarakstu ar vismaz divainiem lēmumiem, bet “oligarchu lietas” parlamentārās izmeklēšanas komisija, it sevišķi tās vadītāja Inguna Sudraba, acīmredzot dara visu, lai Saeimai neuzticētos vēl vairāk cilvēku. Grūti spriest, vai deputāte Sudraba patiesi ir tik naīva, kā cenšas izskatīties, vai arī viņas uzdevums ir izgāzt parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbu, vai uzdevums ir vēl sarežģītāks – ne tikai izgāzt komisijas darbu, bet pilnīgi diskreditēt Latvijas valsti tās iedzīvotāju acīs. Atbildi droši vien zina tikai pati Sudraba, bet rezultāts izkātās aizvien graužošāks. Pilnīgi pietiek jau ar to, ka komisijas vadītājam joprojām nav pielāides slepenai informācijai, bet ne viņa, ne vairākums komisijas deputātu to neuzskata par kaut ko tādu, kas varētu traucēt darboties. Tā teikt, aizej tur, nezini kur, atnes to, nezini ko. Turklāt, izņemot bijušo *Vienotības* deputātu Andreju Judinu un Nacionālās apvienības deputātu Ritvaru Jansonu, pārējiem komisijas locekļiem viss šķiet pavisam pareizi. Lai gan A. Judins publiski ir paudis, ka pārāk bieži personu iztaujāšanas pārvēršas par bezjēdzīgām diskusijām un nenonāk līdz valsts sagrābšanas pazīmju identificēšanai un izmeklēšanai un ka jautājums par Satversmes apdraudētību izgaismojis komisijas nespēju piesaistīt atzitus konstitucionālo tiesību ekspertus, komisija savu darbu stilu nemaina. Jāpiebilst, ka Judina teiktajā būtu

jāieklaūš kaut vai tādēļ, ka viņš nav cilvēks no malas, kuŗš izmeklēšanas darbā neko nezina. Savulaik viņš ir strādājis Iekšlietu ministrijas Izmeklēšanas departamenta Izmeklēšanas pārvaldē un Latvijas Policijas akadēmijā un ir tiesību zinātņu doktors. “Šī lieta nav tikai saistīta ar sešus gadus seniem notikumiem – tā ir saistīta arī ar mūsdienas valsts pārvaldi,” saka Judins. Viņaprāt, apjomīgie lietas materiāli, kuŗus komisijas locekļi tā arī nav viņojuši izlasīt, liecina, ka operatīvās lietas materiālos ir atrodamas pietiekami skaidras norādes uz izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem. Citiem vārdiem sakot, ir notikušas darbības, kas saistītas ar valsts sagrābšanu, kaut arī tieši šāds jēdziens Krimināllikumā neparādās. Jo runa jau nav par to, ka cilvēki savā starpā sarunājas un reizēm mēdz vienkārši plāpāt, bet par to, ka valsts tiek vadīta un lēmumi tiek apspriesti un plānoti ne jau partiju valdes sēdēs, Saeimas frakcijās un komisijū sēdēs, bet gan privātās sarunās vienojoties par to, kas kuŗam būtu izdevīgāk. Parlamentārās izmeklēšanas komisijai būtu jāspēj saskatīt kop-sakarības un jāspēj ieteikt, kas maināms valsts pārvaldē, lai nenotiktu valsts sagrābšana atsevišķu personu vai grupu interesēs.

Jāpiebilst, ka šonedēļ uz iztaujāšanu Parlamentārās izmeklēšanas komisijā bija ieradies arī eksprezidents Valdis Zatlers un viņa stāstītais apliecina, ka bažas par valsts sagrābšanu (jeb nozagšanu, kā reizēm mēdz sacīt) ir bijušas pamatotas un, protams, liek vaicāt, vai tas notiek joprojām. Savulaik Valža Zatlera kā Valsts prezidenta pilnvaru laikā tika lōbēta speciāla amnestijas likuma

pieņemšana, kas bija plānota vienas personas interesēs, “oligarchu lietas” parlamentārās izmeklēšanas komisijas sēdē stāstīja eksprezidents Zatlers. Pie Zatlera ar lūgumu atbalstīt šāda likuma pieņemšanu bija ieradies Andris Šķēle. Iepazīstoties ar attiecīgo piedāvājumu, eksprezidents secinājis, ka tas paredzēts tikai vienai personai. Zatlers sacīja, ka ļāvis šai iniciatīvai “aiziet nebūtībā” dažu nedēļu laikā. Kā zināms, savulaik tiesību eksperti brīdināja – ja minētais likumprojekts tiktu virzīts izskatīšanai un iesniegšanai Saeimā, tad no kriminālatbildības tiktu atbrīvots politiķis Aivars Lembergs.

Var sacīt, ka gadu pirms vēlēšanām komisijas deputātu nevēlēšanās iedziļināties šajos jautājumos viņiem atspēlēsies vēlēšanās. Tā teikt, deputātu rīcība atgādina kaut ko līdzīgu politiskai pašnāvībai.

“Cenšas” ne tikai deputāte Sudraba un viņas atbalstītāji minētajā komisijā. Gluži neticamu nostāju jautājumā par godīgu rīcību vienā mierā pirms dažām dienām demonstrējis zemkopības ministrs, ZZS politiķis Jānis Dūkļavs. Proti, runa ir par aizdomām, ka daļa Latgales zemnieku rikojušies negodprātīgi, saņemot valsts kompensācijas par plūdus bojāgājušām platībām, lai gan laukus bijis iespējams nokult. Tas zināms arī atbildīgajām institūcijām, taču par nozari atbildīgais ministrs Jānis Dūkļavs kļūdas valsts atbalsta izmaksas kārtībā negrasās meklēt un labot ne tik. Iespējamais krāpniecības gadījumus nav iespējams atrast, jo kompensācijām nav noteikta pēckontrolē un tā īsti kritēriju nebija, vērtējot, kuŗam naudu piešķirt un kuŗam ne, par to

pamatā lēma ministrs. Valsts atbalsta apmēru atklāja tikai pēc pieteikto platību apsekošanas. Tas arī bija brīdis, kad daļai – lielākoties tiem, kuŗi nepieteicās kompensācijām – pārsteigumā iepletās acis. No amatpersonu vairākkārt uzsvērtā varēja nojust, ka atbalsts būs neliels. Bet valdība lēma, ka kompensācijās kopumā izmaksās gandrīz 15 miljonus eiro, turklāt sedzot gandrīz 72% no viena hektāra izmaksām. Tagad daudzi zemnieki teic – nav varējuši iedomāties, ka kompensācijas būs lielas, un nepieteicās, jo pēc tobrīd izziņotajām prasībām platības it kā nederēja, jo zem ūdens tās nebija, it kā tikt tur varēja, jo nebija tādu dubļu, lai nekultu. Bet kult nebija ko, tāpēc ka viss sagāzās veldrē un sapuva. Latvijas Lauku konsultāciju centrs (LLKC) lēš, ka Krāslavas novadā pieteikumus atsauca vairāk nekā puse zemnieku, jo viņi centās laukus tomēr nokult. Tādi arī bijuši noteikumi. Vismaz sākumā. “Daļa, kas tiešām mēģināja visu novākt un nesaņēma nekādas kompensācijas, tikai zaudējumus, viņiem ir pamatots iemesls būt neapmierinātiem, jo it kā uz viņu rēķina tā summa tagad kļuva lielāka par tām nenovāktajām platībām,” atzīst Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Krāslavas biroja vadītājs. Bija lauksaimnieki, kuŗi platības pieteica, nokūla un savu iesniegumu vēlāk vai nu neatsauca, vai nu aizmirsta to izdarīt. Līdz ar to viņi saņēma gan kompensāciju, gan laukus nokūla.

Vārdus sakot, par nozari atbildīgā Zemkopības ministrija nebija izstrādājusi vienotus un skaidrus kādā dokumentā fiksētus noteikumus. Un zemkopības

ministrs Jānis Dūkļavs neslēpa, ka tas ir, tā sacīt, normāli un saprotami: “Ko es citu varu pateikt, varbūt kāds nedaudz pārrēķinājās. Godīgs zemnieks pārrēķinājās.”

Šķiet, kur nu vēl tālāk, ja ministrs publiski paziņo, ka godīgums tāda pārrēķināšanās vien ir un ka pret valsti nav nekādas vajadzības godīgi izturēties. Varētu domāt, ka sabiedrību tas šokē tik ļoti, ka *zaļie zemnieki* un viņu ministrs būs zaudējuši savu reitingu.

Tomēr Latvijā gluži tā nenotiek. Kā liecina cita aptauja, *Saskaņas* un *Zaļo* un *Zemnieku savienības (ZZS)* vēlētājiem ir pavisam cita izpratne par valsti un par to, kā tā būtu jāvada. Acīmredzot viņiem ir daži elki un, kamēr viņi ir šajās partijās vai savienībās, nekam citam nav nekādas nozīmes. Tāpat arī izskatās, ka daudzu latviešu prātos jēdzienam “zemnieki” ir gandrīz vai maģiska nozīme – tāpat kā ļoti reliģioziem cilvēkiem Bībelei. Tādēļ ZZS reitingos joprojām ir otrajā vietā aiz *Saskaņas* – acīmredzot, politiķu “paraugs”, ka godīgam būt ir pēdējā aplamība, ir sasniedzis viņu vēlētājus un viņi joprojām dievina savus “zemniekus”.

Raugoties parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbā un klausoties ministra Dūkļava atzīšanās, gribas sacīt, ka vairākums tās deputātu un viņu partijas ir nevis politiski pašnāvnieki, bet gan veicina valsts nogalināšanu. Skarbos vārdus “valsts slepkavība” negribas lietot, jo vienmēr jau paliek cerība, ka veselais saprāts un godaprāts uzvarēs, kaut arī starp jēdzieniem “nogalināt” un “noslepkavot” šajā gadījumā lielas starpības nav.

Sagaidīsim svētkus kopā ar Operetes fondu!

Ar jautru un nebēdīgu bērniem veltītu izrādi “Karļsons” savu piekto sezonu iesācis Operetes fonds. Tā ir entuziastu kopa, kas pamazām un neatlaidīgi tuvojas savam mērķim – profesionālā mūzikālā teātra nodibināšanai Latvijā. Ar klasisko operešu iestudējumiem “Klīvija”, “Jautrā atraitne” un “Balle Savoļā”, tāpat ar izrādēm bērnu auditorijai un mūzikāli krāšņiem operešu mūzikas koncertiem ir iemantota klausītāju atzinība gan galvaspilsētā, gan dažādos Latvijas novados, kur vien viesojies Operetes fonds ar saviem iestudējumiem. Ar nepacietību tiek gaidīti jauni koncerti un iestudējumi, un arvien nopietnāka nobriest nepieciešamība gan pēc pastāvīgas Operetes mājvietas, gan pēc valstiska atbalsta, kas garantētu rēgulāru un auglīgu radošu darbību nākotnē.

Gatavojoties Ziemsvētkiem un gadu mijai, mākslinieki sagatavojusi jaunu programmu, kam dots nosaukums “*In Blue*”. Šoreiz līdzās Johana Štrausa operešu fragmentiem skanēs arī Džordža Geršvina

Nauris Indzeris

“Rapsodija blūza stilā”. To kopā ar Operetes orķestri diriģenta Guntara Bernāta vadībā atskaņos pianists Harijs Bašs, bet vienā no koncertiem viesosies izcilā pianiste Agnese Egļiņa. Kā jau svētku reizē, tiek solīti arī mūzikāli pārsteigumi. Dzirdēsīm iecienītos solistus Antu Jankovsku, Nauri In-

Anta Jankovska

dzeri, Nauri Puntuli un Lauru Purenū.

Koncerts “*In Blue*”
26. decembrī plkst. 16.00 Nacionālās bibliotēkas Ziedoņa zālē, 29. un 30. decembrī plkst. 18.00 Kultūras pili *Ziemeļblāzma*, 6. janvārī plkst. 19.00 koncertzālē *Lielais Dzintars* Liepājā

Izsludinātas arī turpmākās operešu izrādes:

“**Jautrā atraitne**” – 2018. gada 2. martā

“**Balle Savoļā**” – 2018. gada 9.

martā – abas izrādes notiks VEF kultūras pilī Rīgā

Bilētes var iegādāties www.bilesuparadize.lv

Operetes orķestra izveidotājs un galvenais diriģents Guntars Bernāts

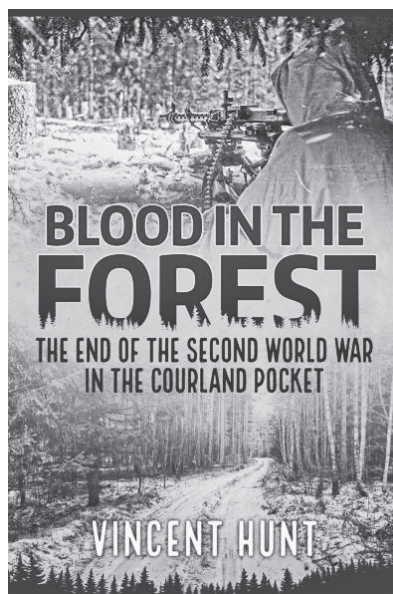
Atsauksimies un kopā rakstīsim vēsturi!

Savā nesen iznākušajā hronikā par Otrā pasaules kara nobeigumu Kurzemē – “Asinis mežā” BBC žurnālists **Vincents Hants** (*Vincent Hunt*) raksta: “Varbūt vieglāk ir aizmirst”. Tie, kuŗi pārdzīvojuši šo briesmīgo laika posmu, aizvaidīto 70 gadu laikā no šī temata lielākoties ir izvairījušies. Taču Hants savā grāmatā aci pret aci satiekas ar sešas 1944. un 1945. gada kaujās izdzīvojušajiem, atklājot gan šīs zemes rētas, gan viņu pašu tumšās atmiņas, lai atstātu vienu no Latvijas sāpīgās vēstures vispostošākajām epizodēm.

No 1944. gada oktobra līdz 1945. gada maijam padomju spēki sadūrās ar vācu kaujiniekiem, kuŗi faktiski bija ielenkti tā sauktajā Kurzemes katlā. Sešu kauju laikā padomju armija cīnījās par izšķiroši svarīgo pieeju Liepājas ostai, kamēr vācieši nikni sargāja vienu no saviem pēdējiem ceļiem, pa kuŗu ievainotos kareivjus nogādāt atpakaļ Vācijā. Cīņās abās pusēs tika ievilkti arī latvieši – dažos gadījumos brālis cīnījās pret brāli.

Hanta atstāts hronoloģiski virzās cauri šīm kaujām. Ar interviju, dokumentu un reģiona izpētes palīdzību autors apraksta sirdi plosītu Otrā pasaules kara nobeiguma ainu. Balstoties uz savu dokumentālistu pieredzi raidsabiedrībā BBC, Hants šī sarežģītā temata detaļas prasmīgi savij ar efektīvu stāstījumu un saistošiem dokumentālajiem avotiem.

Iespējams, ka šādu stāstu pastāstīt spētu tikai ārzemju žurnālists, jo šos notikumus pier-

dzējušajiem latviešiem un viņu pēcnācējiem atcerēties ir pārāk sāpīgi. Daudziem Hanta respondentiem šī bija pirmā reize vairāku desmitu gadu laikā, kad viņi atsauc prātā savas atmiņas. Viens no intervētajiem leģionāriem – Antons Leščanovs Hantam intervijas laikā teica: “Es ceru, ka saņemšu tavu grāmatu, vēl dzīvam esot.” Trīs gadus vēlāk Hants nodeva Leščanovam rokās grāmatu “Asinis mežā”.

Grāmatas atvēršanas svētkos 2017. gada jūnijā Latvijas Okupācijas muzeja valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs sacīja: “Šī ir grāmata, ko latviešu autors droši vien nevarētu uzrakstīt. Tā ir ļoti izzinoša, taču vienlaikus ļoti smalkjūtīgi skar ļoti jutīgu tēmu... Šī grāmata ir veiksmīgi pāvērusi skatu uz briesmīgu traģēdiju: nāves laukiem Kurzemē. Tā ir rekon-

Vincents Hants (pa labi) ar bijušo leģionāru Antonu Leščanovu

strējuši kopīgās pagātnes atmiņas par vietu, kuŗā dzīvību zaudēja ne tikai kuŗavīri, bet arī simtiem civiliedzīvotāju.”

V. Hants savas žurnālista karjeras laikā ir strādājis ar vairākiem smagiem tematiem – viņa darbos apskatītas tādas temas kā afroamerikāņu pilsonisko tiesību kustība un Ziemeļīrijas konflikts. Nesen izdotajā grāmatā “Uguns un ledus” viņš pēta nacistu postošo atkāpšanos cauri Norvēģijai 1944. gadā. Hantam, kuŗš dzīvo Mančestrā kopā ar savu latviešu sievu, Kurzemes katls bija gluži dabisks turpinājums iesāktajai izpētei par notikumiem Norvēģijā.

“Viru, kurš, organizēja atkāpša-

nos Norvēģijā, sauca Lotārs Rendulīčs, un pēc šīs operācijas viņš tika nosūtīts uz Kurzemi, lai stiprinātu Kurzemes katlu... Par šo stāstu es nezināju gandrīz neko... Tāpēc šis latviešu stāsts ir kā turpinājums manam ieskatam kuŗa aizmirstajās lappusēs” – tā V. Hants paskaidro savu izvēli pētīt kuŗa beigās Latvijā.

Viņš arī piebilst, ka “Asinis mežā” nav vienkārši vēstures grāmata. Tā “ir domāta kā grāmata par cilvēciskumu, piemiņu un cerību,

kā arī par reālo dzīvi Kurzemes katlā un briesmīgajiem zaudējumiem gan padomju, gan vāciešu, gan latviešu kuŗavīru vidū. Protams, šis ir tikai žurnālista ceļojums vidē, kuŗā viņš meklē to, kas palicis. Un tas ne vienmēr ir viegli – jo tas, kas ir palicis, nav tas, kas te kādreiz bijis”.

Vincenta Hanta “Asinis mežā” ir pieejama grāmatu veikalos un internetā. Grāmatas tulkojums latviešu valodā būs pieejams 2018. gadā. Hanta nākamā grāmata būs pētījums par čekas ietekmi Latvijas sabiedrībā – arī caur latviešu skatījumu. Šobrīd viņš strādā pie trešās grāmatas, kuŗa stāsta par 15. divīziju – par leģionāriem, kuŗi pirmie devās uz Krieviju un tad atkāpās caur Poliju, aizstāvēja Vāciju kuŗa izskaņā un tad padevās sabiedroto spēkiem. Daudzi no viņiem emigrēja uz ASV, Kanadu, Austrāliju un Apvienoto Karalisti, daži palika Vācijā, citi devās mājās. Hants šobrīd meklē ģimenes, kuŗām ir stāsti un arhīva materiāli no šī laika perioda – it īpaši saistībā ar tiem, kuŗi dienēja kopā ar virsnieku Vili Janumu un bija sargi Nirnbergā.

Ar Vincantu Hantu var sazināties, rakstot uz e-pasta adresi vincehunt01@yahoo.co.uk

Grāmatu angļu valodā varat iegādāties: <https://www.amazon.co.uk>

Par pašu autoru: www.vincenthunt.co.uk

ĪSZIŅAS

Ventspili, Liepājā, Jelgavā, Bauskā, Aizkrauklē, Smiltēnē, Aizputē, Pāvilostā un citviet jau Pirmajā Adventē iemirdzējās galvenās Ziemassvētku egles. Iedzīvotāji ar ģimenēm pulcējās centrālajos laukumos, kas ir svētku rotā, lai noskatītos īpaši šīm notikumam sagatavotu programmu un noskaņotos Ziemas saulgriežu gaidīšanas laikam.

Smiltēnes ev. lut. baznīcā (120 gadi) **15. decembrī** plkst. 19 laipni aicināti uz **Ziemassvētku sajūtu koncertu “Debess Dārzos”**, kur gaišumu sirdis ienesīs dziedātāja **Ieva Kerēvica** un unikālais latviešu kontrtenors **Sergejs Jēgers**. Programmā komponista Madara Kalniņa akadēmiskās mūzikas smalkās līnijas saviesies ar džeza temperamentu.

Imanta Ziedoņa muzejs aicina **10., 11. un 12. decembrī** uz ikgadējiem **fonda “Viegli” ziemas koncertiem “No patikšanas uz patikšanu”**, kas jau septīto gadu norisināsies Latvijas dzelzceļa vēstures muzejā Rīgā. Izskanēs skaistākās dziesmas no “Viegli” albumiem, kā arī jaunas I. Kalniņa un R. Paula dziesmas. Stundu pirms koncerta būs iespēja paviesoties Ziedoņa muzeja bibliotēkā, baudīt gardās N. Bomja maiznīcas “Lielezers” piparkūkas, veldzēties ar kluba “Piens” sagādātajiem atspirdzinājumiem un ar *Latvijas Pasts* starpniecību nosūtīt pastkartes Ziemassvētkos.

Liepājas koncertzālē “Lielais dzintars” no 8. līdz 10. decembrim notiks mūsdienu mūzikas festivāls **“Islandes nedēļas nogale”** ar laikmetīgās arhitektūras izstādi un trīs koncertiem. Piedalīsies 6 mūsdienu spožākie Islandes mākslinieki. 8. decembrī plkst. 19 būs atklāšanas koncerts “48 mēness ainavas”.

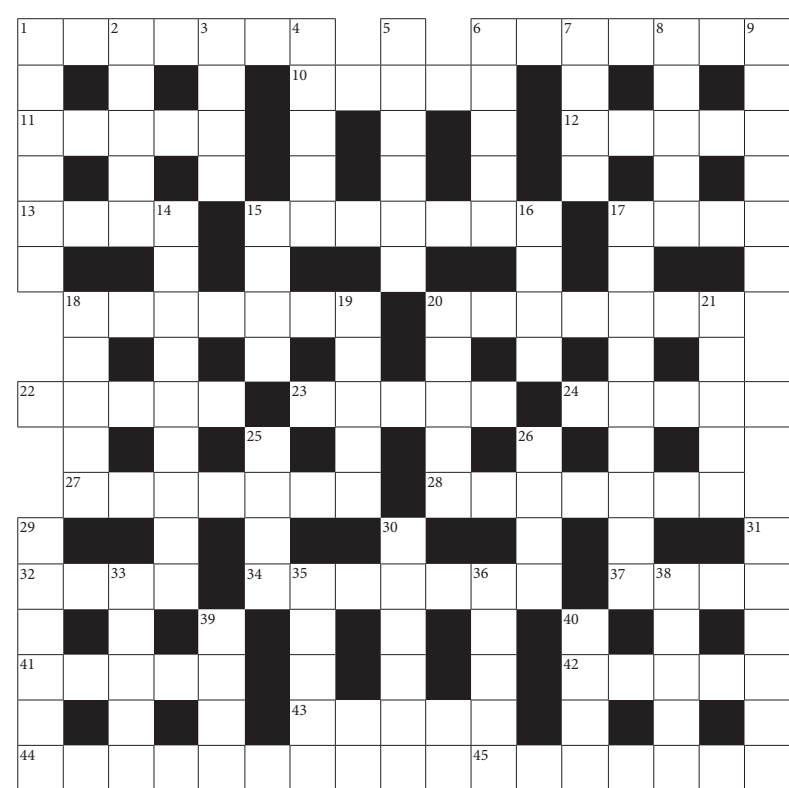
No šā gada decembra līdz 2019. gada jūlijam iznāks laikraksts “Darbs Valgā – Valkā”, liecina Valkas novada domes 27. novembrī parakstītais līgums ar SIA “Reģionu Mediji”. Tas informēs par nodarbinātības aktualitātēm Valkas novadā (Latvija) un Valgas apriņķī (Igaunija). Informatīvā laikraksta izdošana ir viena no INTERREG Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2014 – 2020 projekta “Pārrobežu darba tirgus integrācijas un nodarbinātības veicināšana”, identifikācijas Nr. Est – Lat40 (*Promotion of Cross – Border Labour Market Integration and Employment* Valka – Valga mobility) aktivitātēm.

Kuldīgas novada dome nolēmusi atbalstīt 36 vēsturisko ēku glābšanas projektus, plānojot tiem piešķirt līdzfinansējumu 201 298 eiro. Starp atbalstītajiem ir Rendas baznīcas jumta atjaunošana, Kuldīgas Svētās Annas baznīcas ziemeļu fasādes divu lielo logu restaurācija, Kabiles muižas virtuves mājas pamatu un sienu mūra, dzegu, apmetuma un vēsturiskā krāsojuma restaurācija, Padures muižas kunga mājas ieejas terases atjaunošana un citiem. Ar novada domes atbalstu četrus gadu laikā darbi veikti 41 vecpilsētas ēkā un piecos kultūras pieminekļos novada pagastos.

Īszīņas sagatavoja **Valija Berkina**

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis **JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)**

mās brīvvalsts kuŗa ministrs. 6. Mitrš. 7. Latviešu rakstnieks (1932). 8. Sievietes vārds (*sept.*). 9. Ūdens trūkuma sajūta organismā. 14. Paaudzēm pārņemta paraža. 15. Māk. 16. Klāt. 17. “Ballets Russes” nodibinātājs (1872-1929). 18. Apziņa, intelekts. 19. Termins tenisa spēlē. 20. Augstākā spēļu kārts. 21. Konsekvences. 25. Augstākais dievs sengrieķu mitoloģijā. 26. Neliels trauks ar vāciņu. 29. Himalaju kalnu valsts. 30. Semītu tauta. 31. Kultūrvēsturisks novads Latvijā, saukts arī par Augšzemi. 33. Vācu tautības latviešu valodnieks, literāts, teologs (1802-1883). 35. Musulmaņu valdnieks. 36. Aptuveni apzināties. 38. Vieta starp azoti un krūti. 39. Oriģināls. 40. Izraēliešu deja.

Krustvārdu mīklas

(BL Nr. 45) atrisinājums

Līmeniski. 4. Leksikons. 7. Tibra. 8. Peles. 9. “Fornarina”. 10. Makets. 11. SIA. 13. Stelpe. 18. Skalbes. 21. Tereka. 23. Alteja. 24. Kito. 25. Ātes. 26. Angola. 28. Sumbrs. 29. Olstera. 34. Venera. 35. Kaa. 37. Brauns. 38. Kalnciems. 39. Ekers. 40. “Linga”. 41. Asistents.

Stateniski. 1. Asinis. 2. Skarba. 3. Tirpas. 4. Lafete. 5. Sparta. 6. Petipā. 12. Iglā. 14. Skotele. 15. Testers. 16. Berne. 17. Sekot. 19. Atoms. 20. Ojārs. 22. “Aka”. 23. Ass. 27. Etna. 30. Seneka. 31. Araksa. 32. Brasls. 33. Indigo. 35. Konuss. 36. Alises.

Līmeniski. 1. Poļu rakstnieka Senkēviča romāns (*vienā vārdā*). 6. Operas “Parsifāls” komponists. 10. 1990. gadā dibināts Latvijas laikraksts. 11. Iznīcība. 12. Ārzemju latviešu laikraksts “...Latvija”. 13. Pārdzīvot. 15. Taisnīgs. 17. Sievietes vārds (*febr.*). 18. Sengrieķu filozofs. 20. Romāna “Rīga” autors. 22. No vistas olas izšķīlies... 23. Latviešu dzejnieks (1884-1960). 24. Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors. 27. Latviešu dzejniece (1920). 28.

Ļoti gluds. 32. Napoleona pirmā trimdas izsūtījuma vieta. 34. Balkānu valsts. 37. Japāņu alkoholisks dzēriens. 41. Mitoloģijā pirmais cilvēks, ko radījis Dievs. 42. Lapu koki. 43. Baras. 44. Uzskats, ka Dievs neeksistē. 45. Elpošanas orgāns.

Stateniski. 1. Dokumenta atveidojums. 2. Neveiksmju iespēja. 3. Strauji elpot. 4. Jaunības un nemirstības dieviete skandināvu mitoloģijā. 5. Latviešu strēlnieku komandieris, Latvijas pir-

Tuvojas Ziemsvētki, kad no sirds sveiksim savus tuviniekus un sadarbības partnerus, vai vienkārši – vēlēsim laimes cits citam.

LŪDZAM, IESŪTIET SAVUS APSVEIKUMUS MŪSU AVĪZEI LĪDZ 15. DECEMBRIM

Ja rodas jautājumi, zvaniet BL administratorei Solvitai – tālr. nr. 67326761 vai sūtiet e-pastā redakcija@brivalatvija.lv

Joprojām varat iegādāties BL kalendārus, kā arī mēs tos varam nosūtīt pēc Jūsu norādītās adreses.

IZĪRĒ precētam – puzmūža – pārim puzmāju 95 m² pie Lielā Baltezera, 20 m no krasta:
3 istabas, virtuve, vannas istabas, garāža, gāzes apkure.
18 km no Rīgas – Baltezerā,
autobusa pietura (*Via Baltica*) pie vārtiem.
Zvanīt sestd./svētd. +371 67990845.
Bez starpniekiem.

Kāpēc es lasu BRĪVO LATVIJU?

Kristaps Grasis,
ELA priekšsēdis

“Abonēju *Brīvo Latviju*, jo ir būtiski atbalstīt diasporas medijus, kas mums spēj dot objektīvu informāciju un notikumu analīzi, kā arī tik ļoti svarīgo skatu no malas. Kas publicēts *Brīvā Latvijā*, tas paliek ierakstīts vēsturē.”

Jūsu abonements ir svarīgs, lai mūsu laikraksts arī turpmāk pastāvētu un paustu objektīvu un vispusīgu informāciju! Pasūtīniet BL saviem radiem un draugiem Latvijā, savai dzimtajai skolai, bibliotēkai! Uzdāviniet abonementu sirmajiem leģionāriem, kuŗiem tik ļoti vajadzīgs sarunbiedrs!

Par pasūtīnāšanu mītnes zemēs skat. 11. lpp. Viena gada abonementa cena, pasūtīnot avīzi Latvijā, – **49 EUR**.

Samaksa jāveic, naudu ieskaitot SIA VESTA-LK, Reģ. Nr.: 40003905506, SEB banka, konta nr.: LV80UNLA0050016243516, SWIFT kods: UNLALV2X ar norādi “BL abonements”.

Pasūtīnāt BL varat arī Rīgas redakcijā Ģertrūdes iela 27, Rīgā, LV-1011, tālr. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

SĒRAS

Mūžībā aizgājusi
mūsu mīļā

GUNA TIDRIKS

Dzimusi 1933. gada 21. maijā Ventspilī, Latvijā,
mirusi 2017. gada 21. novembrī Upsalā, Zviedrijā

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Siltums, ko izstaro sirds, –
Tas nepazūd, tas paliek un mirdz.*

Viņu mīļā piemiņā paturēs
vīrs **Āris, dēls Aldis
Ilze, Laura, Kents un Jānis**

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

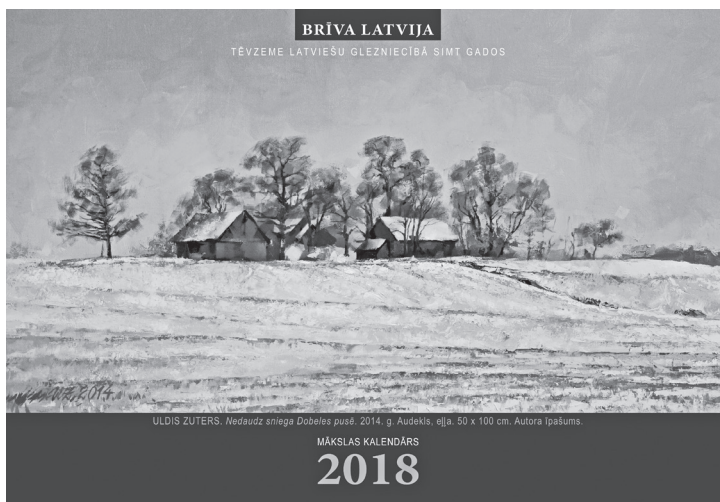
Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā
BRĪVĀ LATVIJA
iesniedz ērti
no sava datora

307LV

BRĪVĀS LATVIJAS kalendārs ceļā pie Jums!

2018

Iegādājoties šo kalendāru,
Jūs finansiāli atbalstīsiet “Brīvās Latvijas” izdošanu.
Pērciet sev un dāviniet draugiem, kolēģām, bērniem!

**Pirmie 100 Brīvās Latvijas abonenti,
kuŗi avīzi pasūtīnājuši visam 2018. gadam, kalendāru saņems
BEZ MAKSAS**

Maksa par 1 eks. 10 EUR, t.sk. pasta izdevumi.
Iegādājoties redakcijā – par ziedojumu, sākot no 5 EUR.
Naudu lūdzam ieskaitīt SIA VESTA-LK, Reģ. Nr.: 40003905506,
SEB bankas konta nr.: LV80UNLA0050016243516
ar norādi “Par BL kalendāru”

Varat pasūtīnāt, arī sazinoties ar **Sarmīti Janovskis**,
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants. NN6 7TJ
Tālr.: 017 8882 3438, fakss: 017 8882 2441

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ģertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.
Pārstāniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3,50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.
Komerciālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 sejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, inīcijām vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespiests: SIA EĶEKO, Rīga

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju

Nekropole.info arī materiāli,

veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē. Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju. Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

Skatiet :

www.nekropole.info!

SPORTS

SPORTS

SPORTS

PASAULES LATVIEŠU SPORTA SPĒLES LATVIJAS SIMTGADES ZĪMĒ

Pasaules latviešu sporta spēles 2018. gadā notiks jau 55. reizi. Vasaras sporta spēļu atklāšana norisināsies Jelgavā 21. jūnijā, kas tiks apvienota ar saulgriežu svinēšanu Pasta salā. Dažādas sacensības tiek organizētas dažādās Latvijas pilsētās 21. un 22. jūnijā, kā arī 24. jūnijā, kas dalībniekiem papildus sporta aktivitātēm ļaus tuvāk iepazīt Latviju. Sporta spēļu nobeigums būs *Likteņdārzā*, kur notiks dalībnieku apbalvošana, kā arī piemiņas sarīkojums un koncerts represijas cietušajiem sportistiem un sporta darbiniekiem. Dalībnieku vecums ir no 30 līdz 90 un vairāk gadiem. Pieteikšanās elektroniski www.lsvs.lv vai rakstiski līdz 1. februārim info@lsvs.lv vai Tomsona iela 24-44, Rīga, LV-1013 ar norādi "Simtgades spēļu komisijai".

UZ GADA LABĀKĀ SPORTISTA BALVU PRETENDĒS

basketbolists Kristaps Porziņģis, skeletonists Martins Dukurs, biatlonists Andrejs Rastorgujevs, bokseris Mairis Briedis un smaiļotājs Aleksejs Rumjancevs, savukārt starp dāmām par trofeju spēkosies

tenisistes Aļona Ostapenko un Anastasija Sevastova, kā arī septiņņiece Laura Ikaunieca-Admiņa, svarcēlāja Rebeka Kocha un cikstone Anastasija Grigorjeva. Latvijas Gada balvu sportā pasniegšanas ceremonija notiks 21. decembrī kinoteātra *Splendid Palace* telpās. Sarīkojumā tiks godināti sportisti 11 nominācijās.

REBEKAS KOCHAS "VIEGLIE" KILOGRAMI

Latvijas svarcēlāja **Rebeka Kocha** Kalifornijā izcīnīja bronzas medaļu pasaules meistarsacīkstēs svāra katēgorijā līdz 58 kilogramiem. Bronzas pozīcijās Kocha izvirzījās rašanās disciplīnā un noturējās laureātos arī grūšanā, kas viņai pirmo reizi karjērā ļāva pakāpties uz goda pjedestala pasaules meistarsacīkstēs pieaugušo konkurencē.

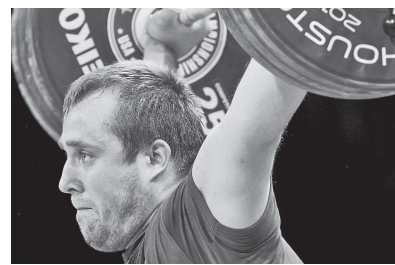

Raušanas un grūšanas summā Kochas rezultāts bija 222 kilogrami. Raušanā Kocha pacēla 101 ki-

logramu, turpretim grūšanā 19 gadus vecajai sportistei pakļāvās 121 kilogramu smags stienis. Par pasaules čempioni kļuva Taivānas svarcēlāja Hsinčuna Kuo – 240 kg (105+135). Trijos veiksmīgos mēģinājumos raušanā Kocha secīgi pacēla 94, 88 un 101 kilogramu, ieņemot trešo vietu un atpaliņot četrus kilogramus no taizemietes Sukanjas Srisuratas un Taivānas svarcēlājas Hsinčunas Kuo. Arī grūšanā Kochai visi trīs mēģinājumi bija sekmīgi – 114, 118 un 121 kilograms. Lai gan disciplīnā tas bija piektais rezultāts, Rebekai ar sasniegto rezultātu pietika, lai kāptu uz pjedestala trešā pakāpiena sacensību nobeigumā. Latvijai tā ir pirmā medaļa vēsturē svarcēlšanā sievietēm. Pavasarī Eiropas meistarsacīkstēs Kocha ieguva sudraba medaļu, bet jūnijā kļuva par pasaules junioru čempioni ar rezultātu 219 kilogrami (99+120).

Pēc vēsturiskās bronzas medaļas izcīnīšanas sievietes svarcēlšanā Rebeka Kocha teica, ka ir ļoti laimīga. Viņa lepojas, ka ir latvieti un nes Latvijas vārdu pasaulē. Atzinīgi vārdi tika vēlti Rebekas treneriem Eduardam Andruškevičam un Viktoram Šcerbaticham, kas savulaik pats guvis daudz medaļu pasaules visaugstākā ranga sacensībās. Savu ārtavu bronzas

medaļai devis Ventspils olimpiskais centrs.

Artūram Plēšniekam – sudrabs

Svarcēlājs Artūrs Plēšnieks ASV pirmoreiz izcīnīja sudraba medaļu pasaules meistarsacīkstēs, startējot svāra katēgorijā līdz 105 kilogramiem.

Divu disciplīnu summā Plēšnieks pacēla 402 kilogramus. Raušanā Latvijas svarcēlājs pacēla 180 kilogramus, turpretim grūšanā 25 gadus vecā sportista labākais rezultāts bija 222 kilogrami. Par čempionu ar 404 (183+221) kilogramiem kļuva Ali Hešemi no Irānas, trešo vietu ieņēma 399 (182+217) kilogramus pacēlušais uzbekis Ivans Jefremovs.

KIROVS LIPMANS UZŅEMTS IIHF SLĀVAS ZĀLĒ

Starptautiskā Hokeja federācija (IIHF) paziņojusi, ka bijušais Latvijas Hokeja federācijas (LHF)

prezidents Kirovs Lipmans uzņemts hokeja Slavas zālē un saņems IIHF balvu par ieguldījumu starptautiskā hokeja attīstībā jeb Pola Loika balvu. Īpašo IIHF balvu pasniegšana kopā ar uzņemšanu IIHF Slavas zālē notiks 2018. gada pasaules hokeja meistarsacīkšu laikā Dānijā.

Kirovs Lipmans LHF prezidenta amatu ieņēma no 1994. līdz 1995. un no 1998. līdz 2016. gadam. Pēc tam, kad viņa vietā nāca pašreizējais prezidents Aigars Kalvītis. Lipmana prezidentūras laikā Rīgā 2006. gadā notika pasaules meistarsacīkstes. Latvijas hokeja izlase četreiz piedalījies Ziemas olimpiskajās spēlēs – 2002., 2006., 2010. un 2014. gadā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

***
"Straumēnu" jauktā koŗa Ziemsvētku koncerts ar klausītāju piedalīšanos svētdien, 10. decembrī, plkst. 15 Straumēnos. Kafijas galds un loterija. Visi laipni aicināti.
***

Dokumentālas isfilmas "Vēta" pirmizrāde Londonā, 72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH, 9. decembrī plkst. 18. Filmas veidotāji: Sarma un Agris Krūmiņi. Filma ir ieskats Velas Snikeres idejās, jogā un "dzejdejās".

DIJEKALPOJUMI ZIEMLANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), 29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA, svētdien, 24. decembrī, plkst. 11 Ziemsvētku dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

"Straumēnos", Dārza mājā, *Cattorpe Manor, Libourne Road, Cattorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, sestdien, 23. decembrī, plkst. 15 Ziemsvētku dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Mančesterā, *Martin Luther Kirche*, 9 Park Road, Stretford, M32 8FE, svētdien, 10. decembrī, plkst. 13.30 Adventa dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Piterborovā, *St. Mark's Church*, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, 9. decembrī, plkst. 16 Adventa dievkalpojums.

Derbijā, *Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT*, svētdien, 3. decembrī, plkst. 12 Adventa dievkalpojums.

Notinghamā, *Trinity Lutheran Church*, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, 17. decembrī,

plkst. 15 Ziemsvētku dievkalpojums.

APVIENOTĀJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ, svētdien, 10. decembrī plkst. 14 Adventes dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdien, 24. decembrī plkst. 14 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

RIETUMANGLIJAS-VELSAS DRAUDZE, prāv. Andris Abakuks Bristolē, *Church of the Good Shepherd, Bishop Road, Bishopston, Bristol BS7 8NA*, sestdien, 9. decembrī, plkst. 15 Adventa-Ziemsvētku dievkalpojums.

Svonsijā, *St James' Church, Walter Road, Swansea SA1 4QF*, svētdien, 10. decembrī, plkst. 16 Adventa-Ziemsvētku dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

UPSALAS ev. lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums pirmdien, 25. decembrī, plkst. 11 Vindhemas baznīcā (*Vindhems kyrka, Vindhems-gatan 9, Upsalā*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde. Visi miļi gaidīti!

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums Adventa laikā svētdien, 10. decembrī, plkst. 14 Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Haga Östergata 30, Gēteborgā*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm Peter Wāgsjō. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes telpās. Visi miļi gaidīti!

ESKILSTŪNAS ev. lut. draudzes Adventes/Ziemsvētku dievkalpojums svētdien, 10. decembrī, plkst. 15 Svētā Andreas baznīcā (*Sankt Andreas kyrka, Vasavägen 42, Eskilstūnā*). Mācītāja Zilgme Eglīte, pie ērģelēm Viola Rosenquist. Pēc dievkalpojuma sadraudzība pie kafijas galdā. Visi sirsnīgi gaidīti!

NORČĒPINGAS ev. lut. draudzes Adventa dievkalpojums svētdien, 17. decembrī, plkst. 13.30 Hedvigas

baznīcā (*Hedvigs kyrka, Tyska torget, Norrköping*). Draudzes mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma sadraudzība ar bērnu priekšnesumiem un Ziemsvētku dziesmām. *Lūdzam ņemt līdzi groziņus svētku galdam. Esiet aicināti un gaidīti!*

VESTEROSAS ev. lut. draudzes Ziemsvētku dievkalpojums sestdien, 23. decembrī, plkst. 14 Zvirbuliša kapela (*Sparvens kapell, Kungsfågeltgatan 10B, Vesterosā*). Mācītāja Zilgme Eglīte. Pēc dievkalpojuma sadraudzība pie kafijas galdā. Visi miļi gaidīti.

STOKHOLMAS Ziemsvētku dievkalpojums svētdien, 24. decembrī, plkst. 14 Somu baznīcā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu kuplīnās Kristera ansambļis tenora Christer Wikmark vadībā. Visi miļi gaidīti!

INFORMĀCIJA par Zviedrijas latviešu ev. lut. draudzēm un dievkalpojumiem redzama arī mājaslapā www.draudzes.se

VĀCIJA DIEVKALPOJUMI

Virburgā, *Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien, 9. decembrī, plkst. 13.30 Adventa dievkalpojums. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās un paralēli tam bērnu nodarbības.

Mīnchenes latviešu luterāņu draudze ielūdz uz Adventa dievkalpojumu ar dievgaldu svētdien, 10. decembrī, plkst. 12 Mīnchenē, *Augustinum Neufriedenheim Simeona kapella, Stiftsbo-gen 74, 81375 München*. Dievkalpojumu ar iesvētībām vadīs mācītāja Dr. Ilze Kezber-Hārlē un kuplīnās Mīnchenes latviešu koris. Pēc dievkalpojuma sadraudzība tuvējā kafējnīcā.

STRAUMĒNU JUKTĀ KOŅA
ZIEMASSVĒTKU IESKAŅU
KONCERTS
ar klausītāju piedalīšanos
svētdien, 10. decembrī plkst. 15.00
STRAUMĒNOS, ZVIEDRU ZĀLĒ

Pēc koncerta kafijas galds un loterija!
Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem

VISI LAIPNI AICINĀTI!

Miļi aicināti latvieši ar radiem un draugiem no tuvienes un tālienes!

Ettlingenā, *Liebfrauenkirche, Lindenstr.*, svētdien, 10. decembrī, plkst. 14 Adventa dievkalpojums. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars ar kafijas galdā.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, 10. decembrī plkst. 14 Adventa dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Reinzemē, Bonnā, Annabergas nama kapelā, *Annaberger Straße 400, 53175 Bonn*, 10. decembrī plkst. 15 Adventes laika dievkalpojums. Kalpos mācītājs Rinalds Gulbis. Pēc dievkalpojuma kopīga pulcēšanās pie Ziemsvētku laika gardumiem nama lielajā zālē un Ziemsvētku iedziedāšana.

Briselē, Zviedru baznīcā, *Avenue des Gaulois 35, 1040 Etterbeek, Belgi-*

um, 17. decembrī plkst. 15 Beļģijas latviešu draudzes 3. Adventes dievkalpojums. Kalpos mācītājs Rinalds Gulbis un ērģelnieks Ivars Sprinģis. Dievkalpojuma laikā bērnu svētdienas skoliņas nodarbība Gata Svoka un Dinas Ribenas vadībā. Pēc dievkalpojuma kopīga Ziemsvētku iedziedāšana, piparkūku un karstvīna baudīšana baznīcas pirmā stāva zālē.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, 17. decembrī plkst. 11 Ziemsvētku dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs, ar Eglītes sarīkojumu plkst. 12.30 ciešmosies tautas deju kopa "Bandava" no Saldus, bērniem būs saldumu turzas un nodarbības. Vecāki lūgti pieteikt bērnu līdz 9.12. pie Aļonas Scheffner (alona.scheffner@gmail.com). Lūgums apmeklētājiem paņemt līdzi groziņus svētku cienasta koptgaldam.